

# DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS  
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVI Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, BALANDIS — APRIL 30, 1982

Nr. 92

## LKB Kronika Nr. 50

### Mūsų kaliniai

(Tęsinys)

Atbuves 8 metų bausmės laiką, 1981 m. lapkričio 20 d. iš Vilniaus KGB izoliatoriaus buvo paleistas Petras Plūras-Plumpa. Jis buvo suimtas 1973 m. ir kaltinamas dėl religinės spaudos ir „LKB Kronikos“ dauginimo.

Už dalyvavimą politinių kalinių streike, reikalaujant, kad KGB žinioje esanti lagerių administracija liautųsi grubiai pažeidinėjusi TSRS įstatymus politinių kalinių ir jų artimųjų giminų atžvilgiu, Petras Plūras-Plumpa 1980 m. rugpjūčio 17 d. buvo pervestas iš lagerinio į kalėjimo režimą ir tą patį mėnesį išvežtas iš Pėrmės srities lagerio Nr. 88 į Cistopolio kalėjimą Totorijoje. Čia už streiko tęsimą 4 mėnesius buvo laikomas sugriežtinto režimo kalėjime (kai duodamas sumažintas maisto kiekis, pasivaikščiavimo laikas, laisvų rašymų ir kt.), be to, dešimt mėnesių nebuvo leidžiama pirkti jokių maisto produktų.

Per paskutinius keturis metus nė karto jam nebuvo leista pasimatyti su šeima.

1981 m. spalio 9 d. Petras Plūras-Plumpa iš Cistopolio kalėjimo buvo išvežtas į Vilnių. Prieš išvežant kratos metu iš jo buvo atimtas Kristaus paveikslas.

Kelionė į Vilnių truko iki lapkričio 13 dienos. Visą kelią sargyba elgėsi žmoniškai ir tik Vilniuje prasidėjo stumdymai ir kumščiavimai. Lukiškių kalėjime Petras Plūras-Plumpa, parodęs sargybos ir Lukiškių kalėjimo budintiems karininkams sutinusių žandų, paklausė, kieno nurodymu ir kokių tikslų buvo pavartotas smurtas. Budintis viršila rusiškai atsakė, kad, girdi, dar per mažai muše, reiktų ir užmušti. Vėliau jis dar pridėjo: „Tokią lietuvišką svoločių seniai reikėjo pastatyti prie sienos ir sušaudyti“. Tą pačią dieną kalins buvo pervestas iš Lukiškių kalėjimo į KGB izoliatorių. Čia civiliai apsirėngę KGB atstovai labai mandagiai įspėjo, kad po dviejų teistumų jis būsiąs labai atydziai stebimas, todėl bandymas vėl užimti literatūros gaminių būsiąs tuoj pat išaiškintas.

(Pabaiga)

### Vyksta derybos dėl Afganistano

New Yorkas. — Jungtinių Tautų sluoksniai kalba apie naujas viltis netrukus užbaigti Afganistano problemą. Kada JT sekretoriumi buvo Kurt Waldheim jis buvo paskyręs Afganistano klausimą savo pavaduotojui Perez de Cuellar'ui. Šis Peru diplomatas kelis kartus važinėjo į Afganistaną kaimynų sostines, tyrinėjo pageidavimus, svarstė įvairias galimybes. Kada Perez de Cuellar buvo išrinktas naujuoju Jungtinių Tautų gen. sekretorium, jo pavaduotoju tapo Diego Cordobes ir jis „paveldėjo“ Afganistano klausimą. Cordobes tarėsi su Pakistanu, Iranu, Afganistanu vyriausybėmis, susitikinėjo su sovietų diplomatais. Sekretariato nuomone, nereikėtų laukti dramatiškų pasikeitimų pačiame Afganistane. Nelaukiama ir greito sovietų kariuomenės atitraukimo. Tačiau esą ženklų, kad suinteresuotos pusės gali susitarti dėl keturių punktų, kurie galėtų būti pastovios taikos pagrindai. Pirmiausia turi būti atitrauktos visos svietimos kariuomenės. Visos susitarimo šalys turi pažadėti nesikišti į Afganistano vidaus reikalus. Didžiosios valstybės ir kaimyninės valstybės turi šį nesikišimą garantuoti. Tai turėtų padaryti: Sovietų Sąjunga, Kinija, Indija, JAV-bės ir Saudi Arabija. Tuomet būtų sudarytos sąlygos iš Pakistano ir Irano sugražinti visus afganus pabėgėlius, kurių vien Pakistane yra daugiau milijono.

Birželio 15 d. numatytas Afganistano ir Pakistano užsienio reikalų ministrų susitikimas Zenevoje, dalyvaujant ir JT sekretoriaus pavaduotojui Diego Cordobes. Apie šių pasitarimų eigą

nuolat informuojama Irano vyriausybė. Iki šiol Iranas stotė neįgyvendinamus reikalavimus: sovietų kariuomenę Afganistane turi pakeisti islamo valstybių taikos priežiūros kariuomenė, o vyriausybė turi sudaryti afganai mūlos ir ajatolos. Paskutiniu metu Iranas užėmė lankstesnę diplomatinę liniją.

Sakoma, kad Sovietų Sąjunga susidomėjusi seka derybas, nes ji norėtų išvežti savo kareivius iš Afganistano. Sovietai tačiau nemano atsakyti „revoliucijos“. Maskva jokių būdu nesutiks, kad Afganistaną valdytų ne komunistai. Kremlius tačiau sutiktų priimti platesnius pagrindus sudaryti vyriausybę, jei ji išliktų nesusijungusi su kitais blokais, jei ji liktų draugiška sovietams.

Kai kurie stebėtojai mano, kad siūlomas planas Maskvai nebus priimtinas, jei jis negarantuos komunistinio režimo Afganistano sostinėje.

### Ispanija ištrėmė sovietų šnipus

Madridas. — Ispanijos vyriausybė įsakė išvažiuoti dviem šnipinėjimu apkalintiems sovietų pareigūnams. Ištrėmtas Aerofloto agentūros direktorius Madride Fedorin Nikolajevič ir inžinierius Vladimir Tirtišnikov. Jėdų bandė gauti žinių apie JAV karinę paramą Ispanijai ir apie ispanų ginklų pramonę.

— Britanijos užsienio reikalų ministras Pym vakar turėjo skristi į Strasburgą, tačiau pasiuntė savo pavaduotoją, nes jam dėl Falklando krizės reikėjo likti Londone.



Falklando salose šalia didžiausio miesto — kiemių. Nuotraukoje matoma New Island sostinės Stanley yra mažesnių kaimelių ar vietovė, kur gyvena avių augintojai ir žvejai.

### Salvadoras skelbia pavojaus stovį

San Salvadoras. — Kari- nės Salvadoro vyriausybė atgaivino 30-čiai dienų pavojaus stovį, nes šiaurės rytų Morazano provincijoje komunistiniai sukilėliai vėl pradėjo puldinėti kariuomenės įgulas. Šią savaitę vyko mūšiai apie 100 mylių nuo sostinės, nušauti apie 100 sukilėlių, žuvo ir nemažai kareivių.

„Pavojaus stovis“ suteikia vyriausybei plačias galias, suspenduoja asmeninių laisvių garantijas. Valdžios kritikai teigia, kad pavojaus stovio įvedimas rištinai ir su Salvadoro vyriausybės nusivylimu neseniai išrinkto steigiamojo seimo darbais. Politinis seimo susiskaldymas toks, kad vyriausybė su šiuo seimu įsigijo dar vieną priešą, šį kartą iš politinės dešinės pusės.

Neseniai pravesti Salvadoro demokratinių rinkimų apardė, kad žmonės svajoja apie demokratinę santvarką, rizikuodami savo gyvybėmis, veržiasi į balsavimo būstines beuotai. Komunistai dėjo visas jėgas, kad rinkimai nepavyktų, kad balsuotų kuo mažiau žmonių. Kaip žinoma, jiems nepavyko rinkimų sutrukdyti, tačiau išrinktas steigiamasis seimas vėl pakėlė jį viltis, kad demokratinei santvarkai Salvadore dar nelengvas kelias.

Krikščionių demokratų partija, nors už jos kandidatų balsavo daugiausia balsuotojų, steigiamajame seime teturi 24 atstovus. Prieš juos susiblokavo dešiniųjų grupių atstovai, sudarė koaliciją, išsirinco radikaliausią Salvadoro politiką seimo pirmininku ir pradėjo darbą. Nors seimo atidarymą boikotavo krikščionys demokratai ir kariuomenės vadai, seimo dauguma priėmė septynių dalių programą. Seimas pasisavino nepaprastą galią. Seimas gali skirti prezidentą, viceprezidentą, aukščiausiąjį teismą ir kitus aukštuosius pareigūnus. Seimas pasiūlo sau teisę tvirtinti vyriausybės kabineta ir net žemesnius valdininkus.

Buvo pasiūlymų leisti laikinus įstatymus, kurie atstotų dar neparašytą konstituciją. Seimas paskelbė negaliojantiu jau paskelbtą įstatymą, kuris suteikia lėšas vyriausybei tęsti žemės paskirstymo bezemiams

programą. Dešiniųjų koalicija suskilo, kai buvo svarstomas atskirų miestų tarybų parinkimo klausimas. Vienos grupės siūlė seimui suteikti galią pakeisti savivaldybės miestuose, tačiau Nacionalinė Susitaikymo partija pasipriešino ir balsavo prieš. Salvadoro suskaldymas su seimo išrinkimu dar komplikavosi. Yra keturi ar penki Salvadoro veiksniai, kurie dar nesuderino savo interesų. Šalia komunistų ir kitų kairiųjų, kurie šiuo metu yra absoliučioje opozicijoje viskam, kas vyksta sostinėje, yra krikščionys demokratai, kurių padėtis gan neaiški: yra karinės jėgos, su kuriomis visos kitos grupės turi skaitytis ir, pagaliau — steigiamasis seimas, kuris valdomas gan silpnais ryšiais susiriusios koalicijos. Joje yra nuosaikūs Salvadoro tautininkai ir pačių radikaliausių konservatorių grupuotės. Nei valstybė, nei seimas neturi patyrimo, trūksta precedentų, tradicijų, protokolo nuostatų. Visą tenka pradėti iš naujo.

### Prezidento kalba

Washingtonas. — Vakar vakar prezidentas Reaganas turėjo pasakyti kalbą apie biudžeto problemas. Trečią dieną jis tris valandas tarėsi su Kongreso vadais, ieškodamas kompromiso dėl numatomo deficito sumažinimo planų, tačiau su demokratais susitarti nepavyko. Manoma, kad dėl biudžeto kils arši politinė kova, kuri nusitęs iki lapkričio mėn. rinkimų. Kaip tik tokios piktos kovos prezidentas ir norėjęs išvengti, pažadėjęs „žengti ekstrą mylią“ kompromiso keliu.

### Papeikė Izraelį

New Yorkas. — Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja priėmė gerokai sušvelnintą Sirijos rezoliuciją, kuri smerkia Izraelį už arabų persekiojimą okupuotose žemėse, vadina Izraelį „taikos nemylinčia šalimi“. Už rezoliuciją balsavo 86 valstybės, prieš — 20 (Vakarų Europos šalys, JAV ir Kanada). Nuo balsavimo susilaikė 36 valstybės (Pietų Amerikos, Afrikos), jų tarpe Egiptas.

### TRUMPAI IŠ VISUR

— Penki teroristai Hondure laikė keleivinį lėktuvą ir grasino nužudyti įkaitus, jei nebus paleisti 22 politiniai kaliniai ir jei nebus sumokėta 1 mil. dol. suma. Tarp pagrobto keleivinių buvo du NBC korespondentai.

— Portugalijos prezidentas lankosi Belgijoje. Belgų premjeras pažadėjo veikti, kad Portugalija būtų priimta nuo 1984 m. į Europos Rinką.

— Netoli Falklando salų plaukioja keli sovietų karo laivai. Argentinos karinė vadovybė pripažino, kad su sovietų laivais palaikomas kontaktas.

— Libijos diktatorius Kaddafi šiandien turėjo lankytis Graikijoje, tačiau vizitas atidėtas.

— Pietų Afrikos premjeras Botha šiandien susitiko su Zambijos prezidentu Kaunda. Tai retas susitikimas, kuris įvyks ant P. Afrikos-Botsvanos sienos.

### Lenkijos paleidžia dalį kalinių

Varšuva. — Lenkijos karinė vyriausybė paskelbė, jog sekmadienį iš internavimo stovyklų bus paleisti 800 kalinių. Dar 200, daugiausia moterys, paleidžiamos „sąlyginai“. Tarp paleidžiamųjų yra „Kaimo Solidarumo“ pirmininkas Jan Kulaj, 24 metų amžiaus. Jis pareiškė Varšuvos televizijai, kad jo žemdirbių unija pasirengusi dirbti kartu su valdžios įsteigta Jungtine ūkininkų partija. Jis norįs kuo greičiau grįžti į savo ūkį pradėti pavasarinį darbą.

Lenkijos stovyklose po šių paleidimų liks daugiau 2,000 žmonių. Valdžia įspėjo, kad karinio režimo sąlygos bus vėl sugriežtintos, jei pasirodys nauji neramumai, kurstymai ar sabotažo veiksmai.

Vidaus reikalų ministerija paskelbė, kad sekmadienį bus panaikinta komendanto valanda nuo 11 val. vakaro iki 5 val. ryto. Nuo gegužės 10 d. bus atgaivintas tarp miestinis telefonų ryšys.



Pasaulio dėmesį atkreipusios Falklando (Malvinų) salos su 1,800 nuolatinių gyventojų ir 600,000 avių. Didžiųjų salų teritorija apima plotą, maždaug, kaip Connecticuto valstijos.

### Britų karo laivai jau prie salų

Washingtonas. — Šiandien rytą prasidėjo Britanijos paskelbta Falklando salų „totalinė blokada“. Bet koks laivas ar lėktuvas, pasirodęs 200 mylių zonoje nuo salų, bus laikomas „priešo“ laivu ar lėktuvu ir bus puolamas. Tai reiškia, kad apie 9,000 Argentinos kareivių salose bus atkirsti nuo Argentinos, bus sustabdytas ginklų ir maisto tiekimas.

Argentinos užsienio reikalų ministris trečiądienį aplankė valstybės sekretorių ir pareiškė, kad Argentina dar laiko duris atviras diplomatiniam sprendimui.

Amerikoje vis daugiau Kongreso narių ragina vyriausybę mesti neutralumo, bešališkumo pozicijas ir stoti Britanijos pusėje. Tuomet Argentina pamatytų, kad reikia nusileisti, nes laimėjimas neįmanomas. Vyriausybė kol kas laikosi bešališko tarpininko vaidmens.

Delaware sen. J. Biden pasiūlė senatę rezoliuciją, kuri pasmerkia Argentiną už Falklandų okupaciją. Sen. Moynihan iš New Yorko ir sen. Slade Gorton iš Washingtono ragina vyriausybę paskelbti Argentinai ekonomines sankcijas ir pažadėti Britanijai karinę paramą.

Falklando konflikte didelį vaidmenį vaidina klimato sąlygos. Prie salų šiomis dienomis oras labai blogas, pučia smarkūs vėjai iki 40 mylių per val., miglos dengia salas, krinta lijdūna, karo laivai padengti ledu, bangos mėto mažesnius laivus. Tokiame ore sunkus desantų iškėlimas, neįmanomas lėktuvų papildymas.

### Irano šamokslas

Teheranas. — Irano televizijoje pasirodė dar vienas šamokslas prieš ajatolą Khomeini dalyvis Ahmad Abassi. Jis yra ajatolos Kazem Shariat-Madari žentas. Jis papasakojo iraniciams, jog šamokslą lėšomis rėmė Saudi Arabijos valdžia. Vice-ministras princas Abdullah pažadėjęs, kad Saudi Arabija duotų politinį prieglobstį ajatolai Shariat-Madari ir kitiems, jei šamokslas nepavyktų.

nauji neramumai, kurstymai ar sabotažo veiksmai.

Vidaus reikalų ministerija paskelbė, kad sekmadienį bus panaikinta komendanto valanda nuo 11 val. vakaro iki 5 val. ryto. Nuo gegužės 10 d. bus atgaivintas tarp miestinis telefonų ryšys.

mas ore iš lėktuvų — skysto kuro tankų. Į Falklandus ateina žiema. Stebėtojai mano, kad britai turi salas puliti greit, nes ateinančios savaitės puolimą žymiai apsunkins.

Kariniai ekspertai mano, kad britų jėgos nepakankamos puliti ir užimti Stanley miestą ir prie jo esantį aerodromą, nes čia argentiniečiai sutraukė savo stipriausias jėgas. Tačiau šalia Rytinio ir Vakarinio Falklando yra apie 200 mažesnių salų, salelių, kurias britai galėtų vieną po kitos užimti, leisti savo kareiviams pailsėti. Dabar daug karių serga jūros liga.

Britai siunčia į pietinį Atlantą daugiau karo jėgų. Laivynas prie salų yra du batalionai jūros pėstininkų, tačiau atplaukia parašutinių dalių nys. Trys batalionai šiuo metu baigia manevrus Valijos kalnuose, Britanijoje. Tai pirmasis valų gvardijos batalionas, antrasis skotų gvardijos ir viena parašutinių pulko brigada. Pirmą dieną iš Devonporto išplaukė keturios fregatos: „Aurora“, „Leander“, „Ariadne“ ir „Avenger“. Kartu išplaukė ir dyzeliniu motoru povandeninis laivas „Olympus“. Kiek anksčiau į Falklandus išplaukė du šiek tiek pakeisti prekiniai laivai su 900 parašutinių ir keliolika helikopteriu. Tai „Norland Ferry“ ir „Europic Ferry“.

### Argentinos draugai

Buenos Aires. — Argentinos spauda komentuoja Amerikos Valstybių Organizacijos rezoliuciją, kuri, nors ir pripažįsta Argentinos suverenumą Malvinų (Falklando) salose, nieko nekalba apie paramą Argentinai. Priešingai, keturios šios hemisferos valstybės: JAV, Kolumbija, Čilė ir Trinidadas-Tobago nuo balsavimo susilaikė.

Peru yra geriausia Argentinos draugė. Ji pasiuntė savo 36 sovietų gamybos karo lėktuvus į Mendoza. Argentinos karinė bazė. Visi Peru lakūnai sugrįžo namo, o Argentina neturi lakūnų, kurie mokėtų skraidyti sovietų „Suchoj-22“ lėktuvais.

Peru sostinėje Limoje aerodromo darbininkai atsisakė aptarnauti britų lėktuvus. Per uosto darbininkai neįskrandina britų prekių laivų.

Argentinos laikraščiai: „La Prensa“, „La Nacion“ ir „La Razon“ rašo, kad Čilė leido britams naudotis savo neseniai Čilėi parduotu tanklaiviu, kuris plaukia Atlante. Čilė leidusi britų laivams naudotis uostu Punta Arenas, Pietų Amerikos kontinento smailgalyje.

### KALENDORIUS

Balandžio 30 d.: Pijus V, Sofija, Virbutis, Venta.  
Gegužės 1 d.: Juozapas Darb., Žilvinas, Vydmantė.

Saulė teka 5:50, leidžiasi 7:47.

### ORAS

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 65 l., naktį 45 l.



## SPORTO APŽVALGA

Redaguoja Vyta Grybauskas  
Telef. — namų 847-17294144 So. Maplewood, Chicago, IL  
Išrašo 269-7557 60632

## IŠ AUSTRALIJOS PAKRAŠČIŲ

## Pasiruošimai pradėti

Vėlykų švenčių metu į Geelongo suvažiavo vyrų ir jaunųjų krepšinio preliminarinės rinktinės, o tinklininkai susirinko Sydnejuje. Suvažiavo automobiliais ir lėktuvais, už kelionę patys apmokėdami ir tuo parodydami didelį susidomėjimą būsima išvyka. Krepšininkai dalyvavo Viktorijos valstijos krepšinio varžybose: jaunieji vyrų „C“ klasėje (mat, jaunių varžybų nebuvo), o vyrai aukščiausioje „A“ klasėje.

Jaunieji pradeda prieš silpną „Lakes“ komandą ir lengvai laimi 52-11, antroje užsoka ant aukštesnių ir fizinių stipresnių „Blacks“ komandos žaidėjų ir, nors gerai kovojo, pralaimėjo 25-48. Trečioje prieš Melbourne „Chokers“ jauniai jau demonstruoja susidomėjimą, pūkius praėjimus ir pasitikejimą. Laimi 48-35 ir patenka į pusfinalius. Čia jau jaunystė turėjo nusileisti jėgai, ūgiui ir patyrimui. C. B. A. komanda laimi 39-25; ji laimi ir turnyrą.

Jaunių rinktinę sudarė M. Wallis, P. Sadauskas, A. Svaldenis, G. Atkinson, E. Kasperaitis, A. Pečiulis, M. Brenner, L. Janonis ir P. Adamavičius, treneris Petras Andrejūnas. Šis buvo patenkintas pirmu jaunųjų pasirodymu ir tikisi, kad prieš išvyką tokių suvažiavimų bus dar keletas.

## Geras vyrų pasirodymas

Vyrų rinktinė, kuri atstovauja Australijos lietuviams Chicagoje ir visose JAV, žaidė aukščiausioje „A“ klasėje ir pasirodė ypatingai puikiai. Iki pat finalų jie nepalaimėjo nei vienus rungtynių ir jau parodė gana gerą komandinį žaidimą ir neblogo lygi.

Pirmas priešininkas Pivot City krenta 46-34 toliau A. M. P. 42-24 ir „Tigers“ 45-21. Pusfinalyje geros rungtynės, rinktinė žaidžia be priekaištų, pasiekia puikią pergalę prieš „Cherokers“ 68-32 ir patenka į finalą. Čia jų laukia Melbourne meisteris — „West Gate“ komanda, greita ir žymiai aukštesnė. Tačiau rinktinė neišsigąsta ir duoda įtemptą ir lygią kovą taškas už tašką. Vienu metu rinktinė atspindžia 7-iais taškais, bet neilgam. Australai greit išlygina, o antrame kelyje už baudas apleidus aikštę net 4 žaidėjams, australai pagaliau ištempia sunkią pergalę 52-48.

Už rinktinę žaidė: D. Šutas — 15 taškų, A. Wiasak — 13, E. Kardas — 9, E. Ragauskas — 8, A. Vieraitis — 6, E. Gvildys — 5, P. Urnevičius — 3 ir M. Šepokas — 1. Komandos treneris yra Stasys Šutas, o melderis E. Taparuskas.

## Padėk Geelongo lietuviams

Šios mažos Geelongo lietuvių kolonijos gyventojai dar kartą parodė savo tikrą lietuvišką širdį, priimdami ir globdami Vėlykų švenčių metu sportininkus ir kitus svečius, atvykusius iš Sydnejaus, Adelaidės, Melbourne ir kitur. Kiekvieną dieną po rungtynių geelongiečiai surengdavo „B. B. Q.“ vakarus, kurių metu sportininkai buvo vaišinami ir turėjo progą padiskutuoti išvykos reikalais.

O reikalų daugybė. Laimė visų sportininkus entuziazmas didelis, visi nori patekti į rinktinę, visi nori vykti į Chicago.

## Komandos ruošiasi

Geelongo sporto šventės metu buvo išrinkti paskirų komandų treneriai ir sudarytos preliminarinės krepšinio ir tinklinio komandos, kurios jau pradėjo savo pasiruošimus, išvykai į Chicago. Paskirų komandų treneriai yra: vyrų krepšinio — Stasys Šutas; berniukų krepšinio — Petras Andrejūnas; mergaičių krepšinio Romas Petkūnas; moterų krepšinio — V. Obeliūnas; vyrų tinklinio — Jeronimas Belkus ir moterų tinklinio — Geditas Sanka. Vėlykų švenčių metu vyrų ir jaunųjų krepšinio rinktinės susirenka Melbourne ir Geelonge, kur turės bendras treniruotes ir žais australų turnyruose. Tinklininkai susirenka į Sydnejų, kur taip pat treniruosis ir žais.

Nors dar yra daugiau nei metai laiko, tačiau visi Australijos lietuvių sportininkai rodo didžiulį entuziazmą ir savo lėšomis važiuoja didelius nuotolius, kad galėtų kartu treniruotis ir tinkamai pasiruošti išvykai į Ameriką. Galutinės rinktinės bus sudarytos po būsimosios per Kalėdas sporto šventės Melbourne.

## Pradėtas aukų vavus

Išvykos komitetas jau pamazų pradėjo savo piniginių vavų. Yra daromas aukotojų — šimtinių būrelis. Paukoje nemažiau šimto dolerių bus atžymėti specialiu ženkleliu. E. Slonskis, buvęs paskutiniosios išvykos su sportininkais svečias, kurio dukra gyvena Chicagoje, paaukodamas antrąją šimtą pasakė, kad sportininkai taip gražiai aną kartą atstovavo Australijos lietuviams, jį patį gerai prižiūrėjo, todėl jis su malonumu jiems aukuoja ir tikisi vėl kartu su jais keliu bendoru.

Jau yra gaunamas oficialus didžiosios sportinės loterijos leidimas, kurios pirmasis laimėjimas yra dvieji žmonės kelionė į Chicago ir atgal. Be šio didžiojo laimėjimo, kurį dovanuoja Romas Cibas, „Palangos“ kelionių biuro savininkas, yra dar 17-ka labai gerų laimėjimų. Gal kartais šia loterija susidomėjimas būtų ir Amerikoje, tai mes galėtume pasiūlyti bilietų knygučių ir juos. Laimėjimo atžvilgiu, būtu kelionė ne į Chicago, bet į Australiją.

## T. Andriūnaitė ir Kanadą ir JAV

Iškilioji mūsų 13-tė plaukikė Tabitha Andriūnaitė yra pakviesta į 12-kos plaukikų rinktinę, kuri gegužės mėn. vyks į Amerikos žemyną ir ten dalyvaus tarptautinėse plaukimo varžybose. Iš visos N.S.W. valstijos buvo parinkti tik trys plaukikai. Visi šie 12-ka plaukikų yra paruošiamieji 30-ties geriausių Australijos plaukikų rinktinėje, kuri ruošiasi būsima Britų Bendrijos sporto šventei, įvyksiančiai Brisbanėje. Ši išvyka į Amerikos kontinentą yra T. Andriūnaitės pati pirmoji. Ji buvo išrinkta todėl, kad paskutinėse Australijos jaunųjų plaukimo pirmenybėse ji laimėjo tris aukso ir du sidabro medalius, o taip pat pasiekė ir naują Australijos 400 m. laisvo stiliaus rekordą.

Jeigu tik galimybės ir treneris leis, tai T. Andriūnaitė vyks ir su Australijos lietuvių sportininkais į sporto šventę Chicagoje, kur ji tikrai būtų didelė visos šventės atrakcija.



Akimirka iš jaunųjų B kl. žaidynių

Nuotr. Z. Degučio

## MERGAITES IR JAUNIAI NUSTEBINO

Praėjusį sekmadienį „Lituanicos“ mergaičių komanda žaidė pirmąsias šio sezono pirmenybių rungtynes prieš austrų mergaičių komandą „Real F.C.“. Nors ir žaidė jų aikštėje, „Lituanicos“ merginos užtikrintai laimėjo rezultatu 2:0. Įvarčiai Aldonos Pleirytės ir Mary Oskeliūnas.

Jaunieji laimėjo prieš italų „Maroons“ 3:2.

Šį savaitgalį, gegužės 1-2 d., „Lituanicos“ komandos žais:

Šeštadienį, 1 val. po pietų, mažųjų komanda prieš Wells Parko Marquette Parko aikštėje. Jaunieji žais prieš „Winged Bull“ 3 val. 30 min. Warren Parke. Veteranų komanda žais 5 val. vakare prieš „Adria“ Angel Guardian aikštėje.

Sekmadienį, 10 val. ryto, mergaičių komanda žais prieš „Wonder Women“ komandą Marquette Parko aikštėje.

Jaunieji žais prieš Hyde Parką 10 valandą Jackson Parke.

## „LITUANICA“ LAIMI APYGARDINES

Vid. Vakarų apygardos krepšinio pirmenybės, įvykusios pereiną savaitgalį Chicagoje, gal per arti prieš žaidynes Clevelande, sutraukė nedaug dalyvių, o dar mažiau žiūrovų.

Šeštadienį rungtynės vyko Madam Curie mokyklos salėje. Pradžiai jaunių A klasėje „Lituanica“ nesunkiai įveikia nepilno sastato „Neri“ 40-29. Antroje rungtynės tarp jų pačių komandų, sekmadienį, „Neri“ atsirevanšuoja prieš šį kartą nepilname sastate „Lituanica“ 46-45. Jaunių B klasėje taip pat tik dvi komandos ir jų pačių klubų. „Neri“ laimi be didesnio vargo 72-35.

Pirmose vyrų rungtynėse „Lituanicos“ pirmoji gauna netikėtą pasipriešinimą iš mažesnės, bet jaunesnės Cicero „Ateities“. Po lygaus pirmo kėlinio „Lituanicos“ patyrimas išneša pelnytą pergalę 56-50. Kitoje pusėje „Neri“ po lengvos pergalės prieš „Lituanica“ — 57-43 sustinka jauną ir enerdingą Detroito „Kovą“. Žaidama be pagrindinių šimkaus ir Buko, „Neri“ dar laukosi pirmąjį kėlinį, bet antrame „Kovo“ energija, o ypač Rugienius ir Kaseta pateikia nemažą staigmeną ir paklūdo „Neri“ 49-47.

Toliau Cicero „Ateitis“ šiaip taip įveikia „Lituanica II“ 55-54 ir sekmadienį jau Marquette Parko salėje stoja prieš „Neri“ dėl trečios vietos. Šį kartą „Neri“, kad ir be Šimkaus, bet su Buko ir Stankevičiumi jau turi pakankamai

viais sportininkais į sporto šventę Chicagoje, kur ji tikrai būtų didelė visos šventės atrakcija.

Ant Laukaitis

## FUTBOLAS

## „LITUANICA“ — „CHICAGO STARS“ 2:0

Dar gerokai prieš rungtynių pradžią visa komanda jau buvo prie aikštės apšilti ir gauti vadovų nurodymus. Į komandą sugrįžęs H. Jennings, jr., pakėlė žaidėjų nuotaiką. Nepažįstamas rungtynių priešininkas, jugoslavų komanda „Chicago Stars“ kėlė rūpesčio, nes jie praėjusį žaidė lygiomis 2:2 prieš Chicago meisterį „Croatian“.

„Lituanicos“ vyrai apie praėjusį sekmadienį kalbėti nenorėjo. „Lituanica“ teko laimėti pirmąjį puslaikį žaisdami pavėjui. Matoma žymi mūsiškių persvara. Žaidimas gyvas, protais pajaviramas tikrai puikiai pasuotėmis. Svečių vartininko budrumas ir sugebėjimas mūšų puolėjų dažnokai patikrinamas: porą kartų Algis Krygeris iš arti sukurta jam į rankas, kitas — prašaua pėdą pro šalį ar per viršų. Kad ir nepavojingai, bet dažnai „Lituanicos“ vyrai apšaudė „Stars“ vartus, o įvartis per visą puslaikį krenta tik vienas, kai iš Brazilijos pasuotės H. Jennings įkerta 1:0. Toks rezultatas išsilauko beveik ligi rungtynių pabaigos, kas gerokai padirgina „Lituanicos“ šalininkų nervus. Antrame puslaikyje, žaidžiant kad ir prieš apimūsi vėją, svečiai labiau vyrauja aikštėje. Vartininkas Zen. Balčiūnas ryžtingai ir užtikrintai saugo savo „šventovę“, porą kartų vaizdingais nėrimais išnešdamas kamuolį iš žemo kampo ar jį nukūmšiuodamas. Iš šono žiūrint, nesunku pastebėti kai kurių žaidėjų nuovargį, vadinamą „pompa“. Nors komanda ir turi keletą atsarginių, bet laikas pavojingas kaitaliojimams, rezultatui esant tik 1:0. Kai prieš rungtynių pabaigą Algis Krygeris, iš H. Jennings pakėlimo, klasišku įvarčiu su galva rezultata pakėlė ligi 2:0, „Lituanicos“ rėmėjai lengviau atsiduso. Jų buvo daugiau kaip 300. Rezervas ir šį kartą neatšilaikė — pralaimėjo 0:2.

## SUSIPAŽINKIME



Rimas Sonda, Kanados sporto apygardos vadovas.

Gimė 1944 m. Kaune, 1967 m. baigė Kauno Politechnikos Institutą su mechanikos inžinieriaus diplomu.

Vidurinėje mokykloje pradėjęs sportuoti, labiausiai pamėgo fechtavimą. Laimėjo visą eilę jaunųjų varžybų, buvo „Žalgirio“ sporto sąjungos meistras, o 1962 m. atstovavo Sov. Sąj. jaunųjų rinktinę.

Po 17 metų bandymų pagaliau 1972 metais jam pavyko išvykti į Kanadą pas tėvus. Čia per keletą metų magistrų laipsniu baigia Waterloo universitetą. Pradeda dirbti savo specialybeje ir sukuria šeimą. Įsijungia ir į Toronto visuomeninę veiklą. Išrenkamas į Lietuvos Namų valdybą, o vėliau ir į L.S.K. „Vycio“ klubo valdybą, kur eina vicepirmininko — sekretoriaus pareigas.

Šių metų kovo mėn. pradžioje buvo išrinktas ŠALFAS sąj. Kanados sporto apygardos vadovu pareigoms. Jas tuoj ir pradėjo, suorganizuodamas savo apygardos krepšinio pirmenybes.

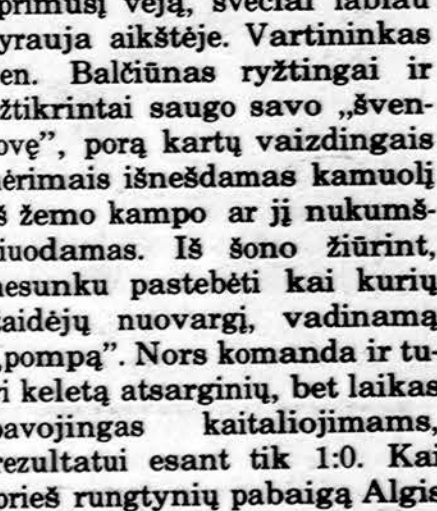
## FUTBOLAS

## „LITUANICA“ — „CHICAGO STARS“ 2:0

Dar gerokai prieš rungtynių pradžią visa komanda jau buvo prie aikštės apšilti ir gauti vadovų nurodymus. Į komandą sugrįžęs H. Jennings, jr., pakėlė žaidėjų nuotaiką. Nepažįstamas rungtynių priešininkas, jugoslavų komanda „Chicago Stars“ kėlė rūpesčio, nes jie praėjusį žaidė lygiomis 2:2 prieš Chicago meisterį „Croatian“.

„Lituanicos“ vyrai apie praėjusį sekmadienį kalbėti nenorėjo. „Lituanica“ teko laimėti pirmąjį puslaikį žaisdami pavėjui. Matoma žymi mūsiškių persvara. Žaidimas gyvas, protais pajaviramas tikrai puikiai pasuotėmis. Svečių vartininko budrumas ir sugebėjimas mūšų puolėjų dažnokai patikrinamas: porą kartų Algis Krygeris iš arti sukurta jam į rankas, kitas — prašaua pėdą pro šalį ar per viršų. Kad ir nepavojingai, bet dažnai „Lituanicos“ vyrai apšaudė „Stars“ vartus, o įvartis per visą puslaikį krenta tik vienas, kai iš Brazilijos pasuotės H. Jennings įkerta 1:0. Toks rezultatas išsilauko beveik ligi rungtynių pabaigos, kas gerokai padirgina „Lituanicos“ šalininkų nervus. Antrame puslaikyje, žaidžiant kad ir prieš apimūsi vėją, svečiai labiau vyrauja aikštėje. Vartininkas Zen. Balčiūnas ryžtingai ir užtikrintai saugo savo „šventovę“, porą kartų vaizdingais nėrimais išnešdamas kamuolį iš žemo kampo ar jį nukūmšiuodamas. Iš šono žiūrint, nesunku pastebėti kai kurių žaidėjų nuovargį, vadinamą „pompa“. Nors komanda ir turi keletą atsarginių, bet laikas pavojingas kaitaliojimams, rezultatui esant tik 1:0. Kai prieš rungtynių pabaigą Algis Krygeris, iš H. Jennings pakėlimo, klasišku įvarčiu su galva rezultata pakėlė ligi 2:0, „Lituanicos“ rėmėjai lengviau atsiduso. Jų buvo daugiau kaip 300. Rezervas ir šį kartą neatšilaikė — pralaimėjo 0:2.

## SUSIPAŽINKIME



Rimas Sonda, Kanados sporto apygardos vadovas.

Gimė 1944 m. Kaune, 1967 m. baigė Kauno Politechnikos Institutą su mechanikos inžinieriaus diplomu.

Vidurinėje mokykloje pradėjęs sportuoti, labiausiai pamėgo fechtavimą. Laimėjo visą eilę jaunųjų varžybų, buvo „Žalgirio“ sporto sąjungos meistras, o 1962 m. atstovavo Sov. Sąj. jaunųjų rinktinę.

Po 17 metų bandymų pagaliau 1972 metais jam pavyko išvykti į Kanadą pas tėvus. Čia per keletą metų magistrų laipsniu baigia Waterloo universitetą. Pradeda dirbti savo specialybeje ir sukuria šeimą. Įsijungia ir į Toronto visuomeninę veiklą. Išrenkamas į Lietuvos Namų valdybą, o vėliau ir į L.S.K. „Vycio“ klubo valdybą, kur eina vicepirmininko — sekretoriaus pareigas.

Šių metų kovo mėn. pradžioje buvo išrinktas ŠALFAS sąj. Kanados sporto apygardos vadovu pareigoms. Jas tuoj ir pradėjo, suorganizuodamas savo apygardos krepšinio pirmenybes.

## DRAUGAS

## THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$45.00 — Chicago, Cook County, Illinois — and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$43.00. Foreign countries \$45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

## DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

|                             | metams  | ½ metų  | 3 mėn.  |
|-----------------------------|---------|---------|---------|
| Chicago ir Cook County      | \$45.00 | \$27.00 | \$19.00 |
| Kanadoje (U. S. A. dol.)    | \$45.00 | \$27.00 | \$19.00 |
| Užsienyje                   | \$45.00 | \$27.00 | \$19.00 |
| Kitur — Amerikoje           | \$43.00 | \$25.00 | \$18.00 |
| Savaitinis (šeštad. pried.) | \$30.00 | \$19.00 | —       |

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.  
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipinius taisy savo nuožiūra. Nesunaudoję straipinių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

— Budapeste prasidėjo Europos stalo teniso pirmenybės. Jose dalyvauja ir Sov. Sąjungos vyrų bei moterų rinktinės, tik šį kartą be lietuviškos pavardės. Sov. Sąjungos vicemeisterė J. Danilevičiūtė iškrito po atrankinių rungtynių.

— Švedijoje Europos taurės rungtynės tarp Goeteborg ir Kaiserslautern komandų teisėjauti pakviestas vilnietis R. Juška.

Tiktai kovodamas žmogus gali pasiekti didžiausios gerovės ir laimės. Sokratas

## DR. JONAS MAŽEIKAS

## DANTŲ GYDYTOJAS

4600 W. 103 St. Oak Lawn

Tel. 423-8380.

Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

## DR. FRANCIS MAŽEIKAS

## GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-8; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6.

## DR. K. G. BALUKAS

## Akušerija ir moterų ligos

## Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford

Medical Building). Tel. LU 5-6446

Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004

Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

## DR. PETER T. BRAZIS

## GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.

11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė

## DR. EDMUND E. CIARA

## OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067

## DR. E. DECKYS

## GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

## SPECIALYBĖ — NERVŲ IR

## EMOCINĖS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

## DR. A. B. GLEVECKAS

## GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso tel. — 233-8553

Service: 885-4506 — Page #06058

## SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

## DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

## JOKAS

## VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd.

Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

## DR. A. JENKINS

## GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

## DR. K. A. JUCAS

## ODOS LIGOS

## KOSMETINĖ CHIRURGIJA

Valandos pagal susitarimą

Išrašo 652-1381

## DR. FERD. VYT. KAUNAS

## Gydytojas ir Chirurgas

## DIPLOMAT, AMERICAN BOARD

## OF FAMILY PRACTICE

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.

Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šėst.

Tel. Reliance 5-1811

## DR. WALTER J. KIRSTUK

## Lietuvius gydytojas

3925 West 59th Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.

nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.

Treč. ir šėst. uždaryta

## DR. IRENA KYRAS

## DANTŲ GYDYTOJA

2659 W. 59 St., Chicago

Tel. 476-2112

Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šėstad.

## Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

## DR. P. KISIULIUS

## GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.

išskyrus treč. šėst. 12 iki 4 val. popiet

## DR. IRENA KURAS

## GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

## KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

## SPECIALISTE

## MEDICAL BUILDING



## Trėmimų minėjimas ir

# DABARTIES KALINIAI

Amnesty International ir kitos grupės Prancūzijoje, Vokietijoje ir kitose šalyse praneša, kad jie yra pasirinkę kokią lietuvių politinį kalinį, kenčiantį dėl kovos už žmogaus teises, stengiasi jam padėti siuntiniais, laiškais, paštomis išlaisvinti. Ypač aktyvūs buvo sąjūdžiai, stengiamiesi gelbėti Nijolę Sadūnaite, kuriai laišakai plaukdavo iš keleto kontinentų. Šitokios pastangos turi didelės reikšmės.

Prieš kelerius metus iš komunistinės Kinijos Vakarų pasaulį pasiekė iš kalėjimų išlaisvinęs vienas misijonierius kunigas. Jis suorganizavo masinius laisvės siuntimus Kinijos vyriausybei, siekdamas laisvės kaliniams misijonieriams. Tai buvo daroma, žinant išlaisvinusiam misijonieriui, kad komunistai, nors neįtraukė žmogaus kančioms, jautėsi neigiamai propagandai. Jeigu mato, kad jų kalinamas asmuo laisvame pasaulyje turi užtėrėj, pasitaiko, kad tokio kalinio padėtį palengvina ar net jį visai paleidžia.

Šiandieną keturių čekagiečių delegacija — Marshall teisių mokyklos prof. R. Ruebner, Teisininkų sudaryto žmogaus teisių komiteto pirm. B. Meyers, krikščionių teisinės draugijos egzektivo direktorius L. Buzzard ir Tarp religinės sąjungos sovietų žydų teisėms ginti pirmininkė seselė Ann Gillen — nuvyko į Washingtoną įteikti Sovietų Sąjungos atstovų prašymą: kad būtų išleista Nobelio premijos laureatas Andrei Sacharovas.

Kai kiti rodo tokį aktyvumą gelbstint politinius kalinius, net ir lietuvių, mes irgi turime labiau susirūpinti. Reikėtų daugiau organizuoti lietuvių tarpe grupes, kurios pasiskirstiusios įvairiose šalyse ir rūpintis savo pasirinktais lietuvių politiniais kaliniais. Turime pavienių žmonių, kurie yra parodę tiesiog heroiškas pastangas. Bronė Gajauskienė, gyvenanti Santa Monica, užjudino ne vien įtakingus JAV asmenis, bet ir kitų tautų, net ir kitų kontinentų, valstybininkus, visuomenininkus, darbo unių narius, kad įsijungtų į gelbėjimo pastangas palengvinti padėtį ar išlaisvinti B. Gajauską. Nors iki šiol ši akcija Maskvoje demonstracijose reikalaujant atšaukti Molotovo — Ribbentropo pakta. 1981 m. birželio 25 d. vėl nuteistas 3 m. griežto režimo lagerin, išgabentas į Čeliabinską sritį, į Kystymo lagerį. Reikėtų mūsų mokytojams parodyti daugiau dėmesio šiam buvusiam mokytoju, o dabartiniam Sibiro tremtinui ir kaliniui. Lietuvių kalbos mokytojas Povilas Pečiūnas, dėstęs Vilniaus gimnazijoje, apkaltintas už rašinį pogrindžio „Alma Mater“, 1980 m. gruodžio mėn. nubaustas 3 m. griežto režimo žimu ir 8 m. laisvės atėmimu. Ir jam mokytojų grupės neturėtų likti abejingos.

Algis Žiprė, tremtinys į totorių respubliką, psichiatrinės ligoninės kalinys, yra pasiuntęs nusiskundimą, kad neturi pinigų ne vokams nusipirkti. Yra kalinamų lietuvių, yra ir sunkumus patekusių politinių kalinių žmonių ir vaikų. Tai vis asmenys, verti mūsų gerasirdžių moterų organizacijų dėmesio. Yra mūsų teritorinių organizacijų: panevėziečių, šakių, zarasiškių ir kitų. Būtų jų uždavinys pasvarstyti būdus padėti dabarties politiniams tremtiniais, kaliniams iš jų kraštų.

Besiruošdami minėti masinius 1941 ir vėlesnių metų trėmimus, nepamirškime pasvarstyti ir apie pagalbą dabarties tremtiniais ir kaliniams. Jų vardai skelbiami čia perspausdinamoje pogrindžio spaudoje ir registruojami mūsų centruose. Juoz. Pr.

# LIETUVIAI PLOKŠTELIŲ VANDENYSE

Kalba Vytautas Strolia

(Pabaiga)

BRONIUS VAŠKAITIS

Kopenhagos operoje kurį laiką dainavo Eva Tamulėnas, kilusi iš Wisconsin. V. Strolia pastebėjo, kad ji „e“ rašo su tašku. Yra išleista Tamulėnaitės plokštelė iš operetės Drei Maedel Haus, kurioje ji dainuoja pagrindinę rolę. Paskaitininkas nusiskundė, kad tos plokštelės iki šiol jis dar nesuradė.

Paul Gudas Chicagoje operoje Manon turėjo trumpą rolę. Opera buvo įreikiuota ir nurodyta Gudo pavardė.

## KITI SOLISTAI

Prie tokių priklauso Stasys Citvaras, savo laikų dainavęs operoje Rio de Janeiro, Brazilijoje. Atvykęs į JAV, apie 10 metų dainavo Dono kazokų chore. Reikiškesi kaip bosas. Keliose plokštelėse jis dainuoja solo. Vieno esto dainavimo studijoj Chicagoje su kitais lietuviams įdainavo vieną plokštelę gimtąja kalba. Be to, viena plokštelė yra įdainuota vokiškai.

Dono kazokų chore dainavo ir kitas lietuvis — Kostas Jurkevičius, gimęs lietuviškoje šeimoje Latvijoje. Kalba abiem kalbomis. Dainavo aukštesnio tenoro partijas. Yra išleista kelios plokštelės.

Cincinnati univ. chore, kuris populiarina senas amerikiečių dainas, išskiria Bruno Kazėnas, sūnus Juliusa Kazėno, kuris kaip bosas kurį laiką dainavo Vilniaus operoje. Bruno Kazėnas yra tenoras, bet plokštelėje skamba daugiau kaip baritonas.

Maskvos didžiam teatre tarpe solistų figūroja Vladimir Valaitis (minėtam teatrui gastroliuojant Motrealyje bei New Yorke, jis dainavo), Edu-

ardas Kanėla. Daugiausia plokštelių yra įdainavęs Valaitis. Virgilijus Noreika su Bolšoj operos orkestru yra įrašęs plokštelę, kurios vienoje pusėje yra rusiškos, o antroje italiskos arijos.

Vaclovas Verikaitis su amerikiečių grupe važinėjo po Ameriką ir Kanadą. Dainavo televizijoj bei radijo programose. Bernardas Prapuolenis dainuoja Chicagoje simfoniniame orkestre, o Roma Mastienė, Jonas Vaznelis dainavo Lyric operos chore. Paul Gudas ir dabar ten tebedainuoja. Paulius Usenis dainuoja operos chore Melburne. Anot Strolia, tai vis platūs vandenys, į kuriuos išplaukia mūsų tautiečiai.

## INSTRUMENTALISTAI

Iš lietuvių aukščiausiais iškilusi instrumentalistų reikią skaityti Vytautą Bacevičių, gastroliavusį daugelyje kraštų. Karas jį užklupo Piet. Amerikoje. Bandė emigruoti į JAV, bet susidūrė su kažkokiais sunkumais. Kreipėsi į „Laisvės“ laikraščio žmones ir jie jam padėjo atvykti į Ameriką. Atsidėkodamas suruošė jems koncertą. Buvo palaikytas komunistu ir tai labai pakenkė jo muzikinei karjerai. Tai buvo nesupratimas, nes Bacevičius nėra joks politikas. Jis yra pianistas virtuozas, kompozitorius. Yra įgijęs keletą plokštelių.

Mums mažai žinomas yra David Geringas, gimęs Vilniuje, lankęs Čiurlionio meno mokyklą, grojęs Sauliaus Sondeckio kameriniame orkestre. Jis yra buvęs Rastrapovičiaus mokinys. 1970 m.

Caikovskio konkurso laimėtojas. Sioo metu gyvena Hamburge, Vak. Vokietijoje. Jis yra pirmiausias violončelisistas. Daug koncertuoja solo. Sudomino jo pavardės lietuviška galūnė. Neseniai „Pasaulio lietuvių“ buvo pranešta, kad Geringas su lietuvišiais Hamburge ruošia koncertą. Plokštelėse užtikta ir Juozo Rimmo, pagarsėjusio obojisto, pavardė.

Savųjų tarpe turime Vytautą Smetoną, jauniausią paskutinio Lietuvos prezidento vaikaitį, taip pat jau išplaukusį į platesnius vandenis.

Jack Miller Piano Musik plokštelėje fortepijonu groja Aldona Kepalaitė. Ji yra viena iš nedaugelio moterų atlikėjų, kuri savo pavarde vartoja pilną lietuvišką formą.

Lietuvoje ir už jos ribų yra gerai žinomas smuiko virtuozas Raimondas Katilius. Vincas Greičius Metropolitan operoje pirmuoju smuiku groja 40 metų. Jis 1938 m. koncertavo Lietuvoje su „Pirmyn“ chorą.

Paskaitininkas suminėjo didelį skaičių ir tokių, kurie kaip instrumentalistai dalyvauja įvairiose vienetuose, bet negroja solo.

## CHORVEDŽIAI

Iš jų plačiai žinoma Alice Stevens — Steponavičienė, kuri laiką vadovavusi lietuvių chorams. Taip pat dirgavo lenkių „Lyra Singers“ chorą. Koncertavo net Lenkijoje, kur buvo aukštai įvertinta kaip lenkų folkloro puoselėtoja. Faustas Strolia Chicagoje vadovavo juodųjų chorui. Su juo yra įrašytos kalėdinės giesmės. V. S. suminėjo gana daug lietuvių, vadovavusių parapi-

jiniams ar kitokiems chorams, kurie išleido plokštelę.

## ATLIKEJAI LENGVO ŽANRO

Vokietijoje labai išgarsėjusi yra Lena (Anelė) Valaitytė, gimusi Klaipėdos krašte. Lankė Vasario 16-os gimnaziją, laisvai kalba lietuviškai. Norėdama pagerbti motiną, sukūrė dainą „Anelytė“. Yra pareisusi, kad maloniausia dainuot lietuviškas liaudies dainas. Pernai konkurse Dubline dainuodama laimėjo antrą vietą. Jau yra pasirodžiusios jos 28 plokštelės. Dažnai ji matoma su didžiaisiais vokiečių dainininkais.

Amerikoje plačiai žinoma Rūta Kilmonytė — Ruth Lee, glaudžius santykius palaikanti su Los Angeles lietuvišiais. Yra įrašyta kelių filmų ištraukos.

Sioo metu vis plačiau garsėja Jūratė Nausėdaitė — Ann Jillian. Ji su gražiu pasisekimu yra pasirodžiusi keliuose filmuose.

Tiek lietuvių, tiek vokiečių tarpe yra žinomi dvynukai Asta ir Andrius Šalciai. Šiais metais jie žada koncertuoti Amerikoje. Tarp vokiškų plokštelė, jie turi vieną lietuvišką.

## KOMPOZITORIAI

Iš jų svetimųjų tarpe gerojai yra prasimušę Bruno Markaitis. Jo kūriniai yra atliekami įvairiose JAV-bių vietovėse. Gana plačiai kaip kompozitorė yra išgarsėjusi smuikininė virtuozė Gražina Bacevičiūtė, Vytauto Bacevičiaus sesuo. Jos plokštelės aptinkamos Lenkijoje, Olandijoje, Amerikoje ir kituose kraštuose. Už tautinių ribų žinomas ir K. M. Čiurlionis. Dorothy Oven, Australijos pianistė, akompanavusi Vasiliauskienę Amerikoje, yra įgijusi Čiurlionio preliudijų. Jo „Miške“ yra užreikiuotas Anglijoj. Motiejus Radvilas buvo kompozitorius, kūręs pagal „Fausto“ tekstą. Londone buvo plačiai išgarsėjęs kompozitorius. Tai tik santrauka Vytauto Strolia pranešimo, užtrukusio tris ir pusę valandos. Joje nepaminti Lietuvos žydai su nostalgija apdainavusieji Vilnių, Panerius, vokiečiai, lenkai. Nepalistas mūsų folkloras, tautiniai šokiai.

Vytauto Strolia daugelį metų kauptoji medžiagą, pareikalavusi daug laiko ir gana didelių išlaidų, jau yra gerokai apdorota.

## SALVADORIEČIAI

# „APGAVO“ JAV ŽINIŲ TARNYBĄ

Salvadoro rinkimuose balsavusiųjų gausumas JAV televizijos žinių pranešėjams buvo tikra staigmena. Rinkimų dienos priešpietį ABC tinklo pranešėjas Jim Wooten pareiškė, kad šie rinkimai „nebūsią svarbiu Salvadoro istorijos įvykiu“ ir kad jie „reikšmingesni Reag'ui ir Haigui negu patiems salvadoriečiams“. Skeptiškas nuotakas reiškė ir David Brinkley, pranešaudamas, kad rinkimuose būsią daug klastos ir balsų fabrikavimo. Tačiau iki šios dienos kaip tik tokio kaltinimo Salvadoro parlamento rinkimų pravedimui dar niekas nėra metęs.

„Time“ žurnalo komentatorius William A. Henry atidengė žinią, kad prieš rinkimus Salvadoro buvo praveisti net trys pusiau slapti nuomonių apklausinėjimai, kurie visi rodė, jog rinkimuose žada dalyvauti tarp 70 ir 85 proc. visų rinkėjų. Tačiau amerikiečių spaudos reporteriai, supažindinti su apklausinėjimų duomenimis, jų neskelbė ir juos tobulai ignoravo.

Mat, juos visą laiką klaidino įsikalta nuomonė, kad rinkimai tebūsią karinės vyriausybės suorganizuotas maskaradas, kurį kairiųjų jėgų vadovaujama Salvadoro gyventojų dauguma ryžtingai boikotuos. Kai pasirodė kitaip, žinių pranešėjai kurį laiką jautėsi sumišę ir nebetikri. Pvz.: NBC pranešėjas John Chancellor tik kitos po rinkimų dienos vakare pradėjo suvokti, jog krikščionys demokratai atsidūrė pavojuje nustoti valdžios. Iki to laiko jis kietai atsiskakė br., bet koki pasaulėžiūrinį ar politinį skirtumą tarp rinkimuose dalyvavusių partijų (juk jos visos to praikipto „dešiniojo sparno“). Todėl ir išryškėjo tų partijų tarpusavio konfliktas. Chancellorui buvo visiškai neįpramata, ir, giliausiame analizės klau, nesuprantama galimybė. Gaila, kad JAV televizijos komentatoriai, dažnai sandomi dėl artistinio patrauklumo, ne dėl žurnalistinių sugebėjimų, nekritiškai pasiduoda stereotipiniam galvojimui.

D.

Yra keturi neatšaukami dalykai: iš rankos išmestas akmuo, kartą pasakytas žodis, prarasta progai ir praėjęs laikas. H. Riminaldo



Clevelando Sv. Kazimiero liuanistinės mokyklos 25 metų sukakties minėjimo programoje moky-

los choras ir liaudies instrumentų orkestras. Dirigentė Mirga Bankaitytė. Nuotr. V. Bacevičiaus

# DEVYNIOS DIENOS

JUOZAS TOLIUSIS

9

Ji vėl atkuto ir pusryčiams papasakojo danišką juoką, kurio niekad nebuvau girdėjęs. Kai pasukome į paviljoną, man buvo išgaravusios ir šešios likusios dienos ir niūrusis tarnautojas, kuriam turėjau prisistatyti kiekvieną rytą.

Jau iš tolo pyškėjo šautuvų salės, oru plaukė murešys, o kai įvažiuoju į pasilinksminimų parką, užvirė visa padangė: vaikų klyksmai, šaulių eilė prie taikinių, karuselės, rėksnys ledų namelyje, — vaizdas, kokio niekad nebuvau matęs. Rūta pakipo po ranka ir nutempė mane per grūstį.

— Čia aš čempionė! — ji prisistūmė prie taikinių pastogės. — Jei mane nugalėsi, perku vakarienę. Vaikagalys užkavino naują taikinį — mažą baltą kvadratelj su raudonai rėžiančia žvaigžde.

— Atsimink: dvidešimt penki šūviai, nežiopsok! Po dešimto aš vos kartą buvau pataikęs į popierėlį, o Rūtos taikinį jau iškapota visa šerifo žvaigžde.

— Apgavai mane, mergaitė, — susiraukiau, kai berniukas įteikė mums sušaudytus taikinius. — Kas buvo tavo senelis — danų šaulys? — Ne, farmeris. Prisimink: aš čia jau visas mėnuo.

Kokia diena! Valgėme cukraus putose išplaktą saldainį, po iškaišyta pastoge pliekėme yaikišką golfą ir važiuoju plieno virbalu išraižytais bėgiais. Aukštyn, žemyn, staigi sukturė, vėl šuolis bedugnėn,

— vagonėlis lėkė kaip patrakės, net kvapą gniaužė. Viename postkyje aš jai surikau:

— Rūta, aš tave pabučiuosiu!  
— Aš klyksiu!  
— Bandyk! — ir apkabines pabučiavau.

Klykėme abu, šauksmas sutirpo pabėgių dundėjime, jį pakartojo vaikai, susigūžę vagonėlio priekyje. Akys niro medžiai, vertėsi niekad nematyta perspektyva.

— Gal dar vieną ratą.

Saulėleidį sutikome paupy, tylūs ir susimastę. Saulė panirio į pilką horizonto debesį. Rūta pakilo ir pakvietė:

— Vaziuojam pas mane. Turis stiprios importuotos kavos.

Kai įėjome, kambarėly virš restorano gaubė suteimos. Lange spinkšę gatvės žibintų žvaigždutės, ežeras jau buvo juodas. Rūta užtraukė užuolaidą ir įžiebė staliuko lempą. Po ja, šviesiame rėme, grupavosi jauni veidai, mėlynos absoltentų kepurės, rankose į dūdelę susuktai diplomai. Rūta sėdėjo kairėje — pažinau iš karto.

— Gimnazija?

— Ne, Vyta, tai mūsų dramos studijos klasė.

Tiesa, tiesa, koks aš užmaršus.

— Tu čia visai rimta aktorė. Ne tokia vėjavaiškė, kaip šias tris dienas.

— Tu turbūt netiki, kad aš galiu vaidinti? Ji įjungė elektrinį virdulį, paskui priėjo prie stalelio ir pakėlė rėmą su fotografija.

— Vyta, tu nežinai: aš baigiau pirmąją. Pasiutiskai deklamuočiau.

Ji staigiai judesiu numetė neotruką ant lovos ir atsisotijo vidury kambario. Net nusigandau: akys žėrėjo nesuprantamu žiaurumu, ranka įremta į klubą — tartum pasirobūsi nematomai kovai.

— Paklausyk „Sapno“. Iš vienos anglų penkio-

likto šimtmečio rašytojo komedijos. Nežinau, kodėl jis pavadino komedija, ten nieko nėra juokingo.

Rūta atskivėpė ir primirkė akis. Argi tai buvo sapnas? Kambariu plaukė tylų jos deklamacija:

Vieną rudenį sutems nepaprasta naktis.

Užlies tavas blakstienas rasa sūri

Ir užmigdys.

Sapnuosi vėl pavasarį — Gamtos jaunutį pašą.

Eufatas kilis krantai, neš tavo luotą mažą

Toli į pievas, į laukus...

Už horizonto dega gaisrai.

Krante veidais į rytus mels žemdirbiai,

Ir kris ant jų veidų juodi šešėliai.

Plasnojančių išbudintų sparnučių.

Pro šalį plauks lizdai

— juose paukščiukai jau paaugę —

Alyvų šakos — gyvybės ir taikos ženklai...

„Eufate, vaiko dienų žaidimų, drauge,

Ko nebylus felachams, kuo nusidėjo jų tėvai?“

Dar paskutinį syk bandysi šaukt viengencius

Aršiom grumtynėms krūtine prieš liūtį tą —

„Kova sunki, bet kol dar kraujas verčias,

Nepasiduosime ir sentėvį drąsa paveldėta

Mes pažabosime Eufratą!“

Nei balso iš minios,

Tik klykiančių sparnučiai, bandą nūnai

Išgelbėti iš putų beirstančius lizdus.

Jau pavėluotos tavo maldos ir keiksmai.

Virš horizonto rūko iškils mirazas,

Gal juodas, o gal tyras kaip dangus —

Iš minareto šauks tave šventikas,

Paleisi irklus tu ir būrės baltą lopą.

Paukščių ore nebus.

Tu jau daugiau neatsibusi...

(Bus daugiau)





# CLEVELANDO SV. KAZIMIERO LITUANISTINIS MOKYKLOS SIDABRINIS SUKAKTIS

Lietuvių chartoje parašyta: „Mokykla yra tautinės dvasios židinys“. Clevelando Sv. Kazimiero lituanistinė mokykla jau dvidešimt penkeri metai tęsia pasiryžimą vykdyti Lietuvių chartos dėsnius lietuvių bei ugdyti ir Lietuvos laisvinimo kovai remti. Šios mokyklos pagrindinis tikslas yra mokyklinio amžiaus (4 m. — 19 m.) vaikams ir jaunimui perduoti lituanistikos žinias ir juos auklėti lietuviškoje dvasioje, kad jie subręstų sąmoningais lietuvių tautos nariais.

Šių metų balandžio 3 d., 7 v.v., Clevelando Dievo Motinos parapijos patalpose įvyko Sv. Kazimiero lituanistinės mokyklos 25 metų sukakties minėjimas. Iškilmingoji programos dalis pradėta dailiu Vilius Nasvytytės svečių pasveikinimu ir parapijos klebono, kun. Gedimino Kijausko, S.J., invokacija. Mokyklos direktorė Vida Bučmienė perskaitė žymesnius mokyklos istorijos bruožus, peržvelgė mokyklos programą, vadovėlius, biblioteką, naudojamas priemones; paminėjo svarbesnius kultūrinius renginius, supažindino su naujuoju metraščiu — „Sidabriniai varpai“.

Pagerbiančios mokyklos direktorius, gelmės buvo papuošti: Mirga Kizienė, Antanas Tamulionis ir Vida Bučmienė. Bent trejus metus mokytojavę mokytojai apdovanoti LB ir tėvų komiteto padėkos lapais. Nepamiršti ir mirusieji mokytojai ir mokyklos rėmėjai, kurių atminčiai mokiniai žiėbė žvakutes.

Sukakties proga mokytojus ir mokinius sveikino iš Chicago atvykęs LB Svietimo tarybos pirmininkas Juozas Placas, Clevelando LB apylinkės valdybos pirmininkas Jurgis Malskis ir Chicago Aukštesniosios lit. mokyklos direktorius Juozas Masilionis, atvežęs „sesers“ mokyklos geriausius linkėjimus. Apie mokyklos steigimąsi kalbėjo mokyklos iniciatorė Ona Jokūbaitienė; jos žodžiais — stipriausią paramą mokyklai steigti davė tuometis Dievo Motinos parapijos klebonas kun. J. Angelaitis ir a.a. dr. Ramanauskas.

Po sveikinimų ir linkėjimų buvo trumpa pertaukė, po kurios įvyko meninė dalis — koncertas. Dainų, muzikos, tautinių šokių ir dailiojo žodžio programoje dalyvavo daugiau kaip 100 Clevelando jaunimo — dabartinių ir buvusių mokinių. Programai vadovavo muzikai Alfonsas ir Ona Mikulskiai, abu ilgamečiai mokyklos mokytojai. Jaunesniuosis ir vyresniuosis choristus mokė dainavimo mokytoja Mirga Bankaitytė. Dviejų grupių įmantrią šokių pyne paruošė ir išmokė mokykl. Rūta Staniškytė. Šokėjus akordeonu palydėjo Rimas Bilionas. Programoje pasirodė ir du orkestrai, sudaryti iš kanklių, lūmželių, ragelio ir birbynės. Orkestrus moko muz. A. Mikulskis, Ona Mikulskienė, Virginija Juodišūtė ir Andrius Kazlauskas. Visą muziką liaudies instrumentų orkestrui harmonizavo

komp. Alfonsas Mikulskis. Programą vedė ir pranešinėjo Vilius Nasvytytė, Sceną papuošė Dalia Miškinytė. Scenos apšvietimu ir techniniais reikalais rūpinosi Marius Juodišius ir Algis Miškinis. Ypač džiugu, kad išskyrus p.p. Mikulskius, visi meninės programos rengėjai ir mokytojai yra tos pačios mokyklos abiturientai.

Sukakties proga, mokytojos Stefanija Stasiene, Mirga Bankaitytė ir Eugenija Mackevičienė suruošė parodą — tai 25-rių metų mokyklos istorija jos didelio bičiulio fotografo Vlado Bacevičiaus nuotraukose. Čia ir mokinių darbai — Lietuvos vaizdų rinkiniai, laikraščių iškarpos knygos, išausios juostelės, piešiniai, rašinėliai, lietuviškų sodybų modeliai, Ramūno Balčiūno keramikos darbai. Parodoje dalyvavo ir mokyklą baigę: Lidija Balčiūnaitė su piešiniais, Zita Kripavičiūtė — fotografijos menu, Dalia Miškinytė — grafikos ir tekstilės rodiniais. Paroda veikė ir sekmadienį, kad minėjime nedalyvavę turėtų progos mokyklos darbo vaisiais pasidžiaugti.

Programai sudaryti buvo specialus komitetas, tačiau viso minėjimo rengėjai buvo Sv. Kazimiero lit. mokyklos tėvų komitetas: Donatas Ješmantas — pirm., Vida Barzdukienė — išd., Silvija Macevičienė, Mylita Nasvytienė, Barbara Tarasienė. Tėvų komitetas nuolat rūpinasi mokyklos išlaikymu.

LB Clevelando apylinkė, įvertinama Sv. Kazimiero lituanistinės mokyklos inasą ir lietuvišką gyvenimą, prisideda prie jos išlaikymo, tačiau didžiausias mokyklos mecenatas yra Dievo Motinos parapija, kuri leidžia mokyklai nemokamai naudotis mokyklos patalpomis ir dar parapičiai vaikams apmoka 50% lituanistinės mokyklos mokslo lapinigių.

Dvidešimt penkeri metai yra graži ir reikšminga sukaktis; tegul ši mokykla ir toliau būna savytury, gražiai nušviečias Clevelando apylinkę ir visus lietuvius.

Aldona Miškinienė

## „SIDABRINIAI VARPAI“

Sukakties minėjimo dalyviai turėjo progą įsigyti Sv. Kazimiero lituanistinės mokyklos moksleivių metraštį, pavadintą „Sidabriniai varpai“. Tai jau septintasis mokyklos leidinys, 168 psl. knyga. Platinama po 1 dol. Pigiausia tokios apimties knyga.

## LIETUVOS BAŽNYČIOS I-mas tomas. Telšių Vyskupija BRONIS KVIKLYS

Telšių vyskupija yra I-as tomas iš LIETUVOS BAŽNYČIŲ serijos leidžiamų knygų.

„Vienas pagrindinių šios knygos tikslų yra uždokumentuoti ir palikti ateities kartoms galimam tikresnį ir neiškreiptą mūsų bažnyčių ir kitų religinių pastatų vaizdą, kad ateities lietuvių kartos matytų, kiek daug meniškių religinių ir architektūrinių vertybių Lietuvos žemės amžių bėgyje savo Viešpaties garbei yra sukūrę“ — tai kaip rašo autorius knygos įvade.

Leidinyje gerai paruoštas. Talpina bažnyčių nuotraukas, o taip pat jų buvusių vadovų, darbininkų gyvą ar nužudytų, mirusių ar dar gyvenančių išvaizdą. Didelio formato, 400 psl. Kieti viršeliai. Tekstą surinko DRAUGO spaustuvių. Spausdino MORKUNO spaustuvių. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla. Kaina su persiuntimu \$21.50. Iliustr. gyventojai dar pridėda \$1.20 valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629



Filmuojant Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos lietuvių parapiją, klebonas kun. Gediminas Kijauskas, S. J., atsakinėja į klausimus. Filmas bus rodomas televizijos kultūrinėse programose įvairiose JAV vietovėse

Nuotr. V. Bacevičiaus

Nežinau, kodėl ji taip pigiai pardavinėjama, nes manau, kad kiekvienas mielai sutiktų mokėti ir dvigubai daugiau, nes žino, kad knygos išplatini-mo rezultatas vistiek eitų „lituanistinės mokyklos“ izdan.

Metraštį, kurį redagavo Rimas Balasaitis, Aukšė Bankaitytė, Danius Barzdukas, Vija Bublytė, Nida Marcinkevičiūtė ir Lana Vyšnionytė, puošia 111 nuotraukų, darytų Vlado Bacevičiaus, Jono Garlos, Vytauto Plodžinsko. Redakcijai talkino direktorė Vida Bučmienė.

Metraštį gausi ir Daniaus Barzduko, Rimo Balasaitio ir Vilijos Bublytės piešinių. Turinys: „Praeities puslapius parvarčius“ — Vidos Bučmienės, Mokyklos vedėjos ir direktoriai, Mokytojai, Tėvų komiteto pirmininkai ir Baigūsieji.

Leidinyje gerai suredaguotas, gražiai išleistas. Jame tilpė 21 puslapis skelbimų igali-no leidėjus šį metraštį taip pigiai platinti.

Labai įdomūs mokinių straipsneliai, pasisakymai įvairiais klausimais, pirmieji poezijos bandymai. Šiame leidinyje rašančiųjų tarpe jau yra gerai valdančių žodį, turinčių originalių minčių. Mokyklos vadovybė turėtų jį juos atkreipti didesnį dėmesį, paskatinti juos, padrausinti pradėti bendradarbiauti lietuvių spaudoje, kuri taip laukia jaunosios kartos bendradarbių.

V. Rociūnas

## TRUMPAI

— Šiaurės Amerikos Lietuvių sporto žaidynės vyks gegužės 7 — 9 d. Clevelande. Penktadienį, gegužės 7 d., registracija, informacija ir susipažinimo vakaras Lietuvių namuose. Šeštadienį bus informacijos centras Howard Jonson viešbutyje, 5700 S. Marginal Road. Paskirtose salėse vyks šachmatų, krepšinio ir tinklinio varžybos. Žaidynių banketas ir šokiai vyks 7:30 v. v. Slovėnų auditorijoje. Kaina 15 dol. asmeniui. Sekmadienį, gegužės 9 d., Mišios Sv. Jurgio ir Dievo Motinos šventovėse. Popiet bus tęsiamos šeštadienio varžybos. Pagrindiniai finalai, iškilmės ir uždarymas bus 1 val. popiet Cleveland State universiteto Woodling sporto salėje. Organizacinis žaidynių komitetas

tikisi, kad Clevelando lietuvių dalyvaus įvairiose žaidynių programose dalyse ir savo auka parems lietuvių sportininkus.

— Šiaurės Amerikos Lietuvių sporto žaidynių banketas Clevelande rengiamas Slovėnų auditorijoje gegužės 8 d., (šeštadienį), 7:30 val. vak. Bilietus prašoma rezervuoti pas Romą Tatarūnienę, tel. 531 — 5924 arba Nijolę Motiejūnienę, tel. 383 — 1979.

— VII-toji Lietuvių tautinių šokių šventė, LB Krašto valdybos pranešimu, numatyta rengti 1984 liepos 4 d. savaitgalį Clevelando Colizijoje. Jame telpa 17,000 žiūrovų ir salės grindų plote galima padaryti nuo 36 iki 40 kvadratų, kada Chicago amfiteatre buvo tik 28 kvadratai. Yra didelė aikštė mašinoms statyti, o Case Western Reser-

ve universitete bus galima gauti 700 kambarių nakvynėms. VII-tosios šokių šventės rengimo komitetui vadovauti sutiko dr. Antanas Butkus. JAV LB Krašto valdyba Clevelando vietovei pritarė ir įpareigojo pirm. V. Kutkų galutinai susitarti su Lietuvių tautinių šokių institutu, kuriam vadovauja Galina Gobenė.

## THE FORTY YEARS OF DARKNESS

Parašė Dr. Juozas Vališoras. Apie istorinius lietuvių kovos metus.

Į anglų kalbą išvertė Juozas Bulevičius. Kaina \$2. Kietais viršeliais — 3. Ši įdomi knyga gaunama: DRAUGE, 4545 W. 63 St. Chicago, IL 60629

DR. ANTANAS KUČAS

## ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas

Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORÉ

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarną arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir vienuolišką veiklą ir apie nugalėtas kliūtis kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintojo paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais.

Kaina su persiuntimu \$16.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629



LIETUVIŠKA VAISTINĖ  
2557 W. 69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Valstai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės ir t.t. Važiuojamos kėdės, remontai ir kt., pirkti ar nuomoti. Nemokamai supakuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai  
ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

PASSBOOK SAVINGS...  
the best way to save regularly!



High Interest Rates  
Paid on Savings

Interest Compounded  
Daily and Paid Quarterly

see us for  
HOME financing.  
AT OUR LOW RATES  
WITH REPAYMENT  
TO FIT YOUR INCOME



Mutual Federal  
Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

## CLASSIFIED ADS

### VYRAI IR MOTERYS

RESTORANUI REIKALINGA

VIRĖJA - AS

Brighton Parko apylinkėje ant Archer Avenue. Skambinti po 4-os valandos popiet tel. — 284-5911.  
tel. 284-5911.

### MISCELLANEOUS

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450  
Talp pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETIŠKES PRAŠYMAI ir kitokios blankai.

COSSMOS PARCELS EXPRESS  
2601 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

VALOME

KILMUS IR BALDUS

Plaunama ir valkuojama visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel — RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, IL 60632, tel. 927-5990

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patarimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektrai. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — 636-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda. Priimame MASTER CHARGE ir VISA  
Telef. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. GA 4-8654

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NORKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėliu.

2608 W. 69th St., Chicago, IL 60629

TELEF. 925-2737

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, padės, skambinant po 6-os val. vakaro.

Tel. 476-3950

Perskaite „Draugą“, duokite

ji kitiems pasiskaityti.

### REAL ESTATE

SIMATTIS REALTY

Rezidencinių ir pajaminių namų pardavimas

Income Tax, Insurance, Notary Public

2951 West 63rd St. — Tel. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2238

IEŠKO NUOMOTI

Vyresnio amžiaus pensininkė ieško

2-3-jų kambarių buto su virtuve.

Skambinti 815-338-7841

IEŠKOMA PIRKTI

PIRKSIU GERAM STOVY SOFA ir

2 FOTELIUS. Skambinti tarp

8:30 ir 9 val. ryto tel. GR 6-0788

Atdaras apžiūrėjimui sekmadienį

nuo 1 iki 4 valandos

6740 W. 63rd STREET

Naujas 3-jų butų namas po 3 miega-

mus, 1 1/2 vonios. 12% palūkanos.

Priedai. SKUBEKITE.

2 BUTAI — ARCHER IR PULASKI

6 kambarių, po 3 miegamus. Pajamom

dar 4 kambarių „garden apt.“ — butas.

Arti autobusų ir krautvinių. SKUBEKITE

2 BUTAI — 62 IR KOLIN

6 ir 5 kamb. ir 3-jų kamb. „garden

apt.“ pajamom. Aukštos nuomos.

Skambinkit dabar.

2 BUTAI — 59 IR KENNETH

3, 3 ir 2 miegamieji. 24 metų „young“

3 mašinos „slab“. Naujas stogas.

Svarus. Savininkas prašo pasiūlymų.

SKUBEKITE.

O'BRIEN FAMILY REALTY

TEL. 434-7100

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 5 1/2 kamb. (2 miegami) ap-

šildomas šviesos butas 2-me aukšte. Di-

deli kamb. Vyresnio amž. šeimai Mar-

quette Parke. Skambinti 471-2239.

ISNUOM. 4 KAMBARIŲ BUTAS

MARQUETTE PARKE

Skambinti — 422-7554

FOR RENT FORD CITY CONDO — 2

bedrooms, 1 1/2 baths, appl., pool, ten-

nis and Carpeting. Tel. 687-1418.

ISNUOM. 4 KAMB BUTAS su baldais.

MARQUETTE PARKE

Skambinti 737-8986

Išnuomojamas 4 kambarių butas pen-

sioninkams Brighton Parke, 44-ta ir S.

Maplewood. Patogus.

Skambinti — 927-2237

D E M E S I O

DAUGYBĖ LIETUVIŲ MIESTE.

LIŲ aprašoma dr. J. Vališoros, M.C.

knogoje.

„MARIJOS GARBINIMAS

LIETUVOJE“

Knyga yra tik teologinė, ji dės joo-





Liet. B-nės East Chicagos, Ind., apylinkės valdyba 1982 m. Sėdi: kult. reikalams Br. Tampuskienė, pirm. Birutė Vilutienė; stovi: vicepirm. B. Puras, išd. J. Pečiulis, sekr. K. Domarkas. Nuotr. A. Vilučio

## DR. VYTAUTĄ BALČIŪNĄ PALAIDOJUS

Niekas nežino Dievo planų. Tenka palikti gražios svajonės, didingi sumanymai ir begalės neatliktų uždavinių, svajonų ir planų. Su poetu Maironiu tenka sakyti: "Skamba ir žvanga, gaudžia varpai, Liūdna ir skaudu leisdami gaudą. Vėl paviliojo auka kapai! Diena ir diena tiek jų suranda".

Medicinos daktaras Vytautas Balčiūnas gimė Jurbarko, Lietuvoje, 1919 m. spalio 2 d. Medicinos studijas pradėjo nepriklausomoje Lietuvoje, jas užbaigė daktaro laipsniu Sveicarijoje, Züriche, 1957 metais. Atlikęs praktiką ir rezidenciją, apsigyveno ir dirbo Kenosha, Wisc. Sirgo visai trumpai. Mirė 1982 m. balandžio 17 d. 10:30 val. ryto. Paliko nuiludime žmoną Teresę, sūnų Vytautą ir dukras Aldoną ir Birutę. Visi dar tik studentai.

Žmona jį paliko namie, su vaikais išvažiavo į miestą, o kai sugrįžo, daktarą rado kambaryje su knyga rankose suknibusi. Greitoji pagalba nuvežė į ligoninę, bet jau atgaivinti nepavyko. Skrodimas parodė, kad gaves labai stiprų mirtiną širdies smūgį.

Buvo pašarvotas Lendman ir Mischler laidotuvių namuose Kenoshoje, Wisc. Abi dienas laidotuvių namai buvo pilni žmonių, lietuvių ir kitataučių, nes visi norėjo velioniui atiduoti paskutinę pagarbą. Būdamas gydytojas labai stengėsi padėti visiems. Pas stipriau susirgusius važiuodavo suteikti pagalbą net ir naktimis. Jis priklausė ir dirbo visai eilei organizacijų. Buvo Balso direktorius, daug darbo ir aukso šalpai, pirmininkavo Altos skyriui Kenoshoje ir kt. Jo pastangomis lietuvių tautinių šokių šokėjai buvo nufilmuoti Tarptautinio ins tituto ir filmą matė ne tik Amerikoje, bet ir 30-je užsienio valstybių. Jis su žmona rengė parodėles ir važinėjo į Milwaukee muziejų su šokėjais, maisto gaminiiais. Jis gerai yra žinomas ir Chicagai, nes kai JAV šventė savo 200 metų sukaktį, dr. V. Balčiūnas buvo Chicagos lietuvių organizacijų sudaryto komiteto pirmininkas. Jis buvo suplanavęs pagerbti poetą Maironį ir didžiojo Lietuvos kunigaikščio Kęstutio 600 metų sukaktį.

Mirtis nuo pasirošimo darbų atpaalaidavo. Atsisveikinimas su velioniu vyko laidotuvių namuose balandžio 20 d. 7 val. v. Atsisveikinimui vadovavo ir kalbėjo Vytautas Paukštelis, Lionginas Plura, dr. V. Dargis, M. Tamulynas, draugu vardu žodį pasakė J. Juras. Atvykę iš Racine šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. S. Saplis sukalbėjo rožinį. Per atsisveikinimą abi laidotuvių namų salės buvo pilnos susirinkusių atsisveikinti žmonių.

Balandžio 22 d. iš laidotuvių koplyčios namų velionio palai-

kai buvo 10 val. ryto nulydėti į šv. Petro parapijos bažnyčią, kurioje kun. S. Saplis atlaikė gedulingas pamaldas ir palydėjo į šv. Jurgio katalikų kapines Kenoshoje, Wisc.

Į Bažnyčią ir į kapines velionį lydė apie 100 automobilių.

Laidotuvės buvo didingos ir garbingos, o palydėjusiųjų ir bažnyčią ir kapines dalyvavo žmonių per porą šimtų. Laidotuvių namuose bažnyčioje ir į kapines palydėjo ir velionį pagerbė ir Balso centro valdybos pirmininkė M. Rudienė, atlydėta iš Chicagos į Kenosha Balso direktoriaus A. Dzirvono. Kapinėse prie duobės, kun. S. Sapliui atskaičius maldas, susirinkusieji giedojo Mariją, Mariją ir Lietuvos himną.

Dalyviai buvo pakviesti pietums į Holiday Inn restoraną. Kenoshos šv. Jurgio kapinės yra ant Michigan ežero kranto.

Mielas daktare Balčiūnai, Tavo troškimas atsigulti Tėvyneje, Jurbarko kapinėse, šalia savo tėvų ir kitų giminių neišsipildė. Tebūna tau lengva šio svetingo ir laisvo krašto žemelė!

K. C. T-kus

## Mūsų kolonijose East Chicago, Ind.

### KANDIDATAI Į LB TARYBĄ IR ŠEIMĄ

JAV Lietuvių Bendruomenės East Chicagos apylinkės valdyba praneša, kad į VI-tąjį PLB sei-

Lietuvos dukterų draugijos liūdinčioms narėms STASEI JAKUBONIENEI ir BRONEI KALVAITIE-NEI su vyru ANTANU, mylimam broliui

A. + A.

### VITALIUI KUMPIKEVIČIUI

okupuotoje Lietuvoje mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIA

A. + A.

### Dr. VYTAUTUI DAMIJONAIČIUI

mirus, sesutę Giedrę, brolių Kęstutį ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame.

FRINA IR LEONAS ZEROLIAI

Hot Springs, Arkansas

A. + A.

### Dr. VYTAUTUI DAMIJONAIČIUI

mirus, Jo žmoną Dr. ELENA, dukrą Dr. EGLĘ, sūnų Dr. JULIŲ, sesutę Dr. GIEDRĘ SIRMENIENĘ ir jų šeimas, artimuosius bei idėjos draugus širdingai užjaučia ir kartu liūdi

Marijonas, Nijolė, Vytė ir Rūta Šnapščiai

## DARIAUS - GIRĖNO PAŠTO ŽENKLAS

Ateinančiais metais sukanka penkiasdešimt metų, kai mūsų tautos didvyriai Darius ir Girėnas, sėkmingai nugalėję Atlantą, netoli savo tėvynės Lietuvos žuvo Vokietijos žemėje prie Sol-dino.

Šių lietuvių nepamirš istorija, juo labiau, kad Atlantą perskrido nenusileisdami su labai menkos kokybės lėktuvu, neturėdami net tinkamų lėktuvo įtaisų.

Šių lakūnų žygis buvo skirtas jaunajai Lietuvai. Jis išgarsino Lietuvos vardą visame pasaulyje. Tai buvo didžio ryžto, drąsos ir meilės Lietuvai žygis.

Neabejojame, kad kitais metais ši istorinio žygio sukaktis bus prasmingai paminėta ne tik Chicagoje, bet ir laisvojo pasaulio lietuvių kolonijose. Dariaus ir Girėno žygio sukakties minėjimus greičiausia ruoš Dariaus-Girėno legiono postas. Jeigu juos ruošų postai, tai būtina talka ir kitų lietuviškųjų organizacijų. Mąnytume, kad tuo reikalu reikia susirūpinti iš anksto visoms organizacijoms.

Labai svarbus reikalas ne tik patį įvykį paminėti, bet ir jį įamžinti prasmingesniu būdu. Girdėti, kad mūsų bendriniai veiksniai yra susirūpinę šios sukakties proga atlikti ką nors prasmingesnio. Būtų daug pasiekti, jeigu JAV paštas ir pašto ženklų leidimo komisija ta-

mą ir X-tąją tarybą rinkimai įvyks š. m. gegužės 9 ir 16 dienomis, šv. Pranciškaus parapijos patalpose nuo 9-12 val.

Rinkiminė komisija, susidedanti iš R. Pečiulio ir P. Bingelio, balsavimo lapelius savo apylinkės ir Beverly Shores lietuviams jau išsiuntinėjo. Balsuoti galima atsilankius į būstinę arba paštu.

Į seimą iš šios apylinkės kandidatuoja šie asmenys: 1. Kazys Ambrozaitis, 63 m., gydytojas PLB Vis. reik. tarybos narys, 2. Kazys Domarkas, 63 m., pensininkas, LB apyl. vald. narys, 3. Romualdas Nemickas, 70 m., pensininkas, LB apg. vald. narys.

Į X-tąją tarybą kandidatuoja šie asmenys: 1. Kazys Ambrozaitis, 63 m., gydytojas, PLB Vis. reik. tarybos narys; 2. Kazys Domarkas, 63 m., pensininkas, LB apyl. vald. narys, 3. Birutė Vilutienė, 49 m., Med. technologė, LB apyl. vald. pirm.

Valdyba

proga išleisti Dariaus ir Girėno pašto ženklą. Tas istorinis įvykis išliktų labai prasmingas. Tam įgyvendinti reikia daug pastangų. Atsimintina, kad pašto ženklų leidimo institucijos daug meliau atspausdina pašto ženklą su ožiu, o ne su etninių grupių istorinių įvykių atžymėjimu.

Dabar pradėta judinti Dariaus ir Girėno pašto ženklo reikalas. Mūsų veiksniai, ypač Dariaus - Girėno legiono posto vadovybės, skubiai ir plačiu mastu turėtų pradėti darbą. Ypač labai svarbus yra asmeniškų laiš-kų rašymas toms institucijoms, kurios leidžia pašto ženklus. Tenka pasidžiaugti Juozo Žadei-kio pastangomis. Jis savo lėšo-

mis atspausdino laiško tekstus, parūpino vokus ir kitą medžiagą. Renka peticijai parašus. Prašo visų organizacijų ir pavienių žmonių tam darbui tal-kos. Mes visi tik turėtume prisidėti. Šis darbas turi būti dir-bamas planingai, sutelkti tinkamą medžiagą, paruošti ženklų projektus ir išvystyti užintere-suotų teisiškai pagrįstą spau-dimą.

Neabejojame, kad tam reika-lui ypatingą dėmesį kreips ir mūsų didžiosios organizacijos. Laiko maža, reikia greitai veik-ti. Tik tvirtu pasiryžimu gal-jveiksime JAV Pašto įstaigos biurokratizma. Išskirtinu būdu turi būti pagerbti Lietuvos - Amerikos drausėjai sūnūs Darius ir Girėnas.

Jurgis Janušaitis

## MIRTIES SUKAKTIS

### A. + A. Antanas Simonas Reklaitis

Generalinio Štabo Pulkininkas

1897 XII 24 — 1977 IV 30

### A. + A. Mikas Reklaitis

Divizijos Generalas, Vyties Kryžiaus

Kavaliarius

1895 IX 6 — 1976 III 31

A. a. Antano ir a. a. Miko brangų atsimini-mą minint, šv. Mišios už Jų sielas bus atnašau-jamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje 1982 m., gegužės 2 d., sekmadienį, 8:30 val. ryto.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, drau-gus ir pažįstamus prisiminti a. a. Antaną ir a. a. Miką savo maldose ir dalyvauti šv. Mišiose.

Nuliūdę: Vytautas Reklaitis su šeima, Vida Reklaitytė - Jurkuvienė su šeima, Adelė Reklaitienė, Asta ir Jolita Reklaitytės Lietuvoje ir kiti gi-minės.

A + A

## STASĖ LAPINSKIENĖ

POŠKAITYTĖ

Gyveno Chicago, Illinois, Bridgeporto apyl. Mirė bal. 26 d., 1982, 9 val. vak. Gimė Lietuvoje, Zapiškyje. Amerikoje išgyveno 33 m. Pasiliko dideliame nuiludime dukterčia Aušra Saulienė su šeima, broliene Angelė Poškaitienė ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas penktadienį, 1 val. popiet Jurgio F. Rudmino koplyčioje, 3319 S. Lituanica Avenue. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 1 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: GIMINĖS

Laidotuvių direkt. Jurgis F. Rudminas — Tel. 927-1138

A. + A.

### ELVYRAI KARKLIENEI mirus,

jos vyrą Juozą, sūnų Rimą ir Jolantą Karklienę bei visus artimuosius širdin-gai užjaučiame, liūdėdami kartu.

JANINA PETRUSIENĖ

VITALIS IR VYTENIS PETRUSIAI  
SU ŠEIMOMIS

GERIAUSIA DOVANA BET KURIA PROGA  
SOL. DANOS STANKAITYTĖS  
(Įdainuota lietuviškai)

## OPERŲ ARIJOS

Simfonijos Orkestras su Lietuvių Operos Vyrų Choru.  
Dirigentas Alvydas Vasaitis

GRAŽINA, AIDA, KAUKIŲ BALIUS, LIKIMO GALIA,  
CAVALERIA RUSTICANA IR KITOS.

Kaina su persiuntimu \$10.95, Užsakymus siųsti:  
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.  
Ill. gyventojai dar prideda 60 ct. valstijos mokesčio.

DRAUGAS, penktadienis, 1982 m. balandžio mėn. 30 d. 5

## Mirties Metinės

A. + A.

### ANTANINA ŠUOPIENĖ

Mirė 1981 m. balandžio 30 dieną, Melrose Park, Ill.

Jos brangiam atminimui, už jos sielą bus atlaikytos šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje Chicagoje, šeštadienį, gegužės 8 d., 9 val. ryto.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti pamaldose.

Nuliūdę: VYRAS ir SŪNUS su šeima

A. + A.

### TEOFILIUI K. LABANAUSKUI

mirus, jo žmonai, broliui dr. Ignui, giminiams ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

CHICAGOS LIETUVIŲ GOLFO KLUBAS

A. + A.

### Dr. VYTAUTUI DAMIJONAIČIUI

mirus, skausmo prisilgtai jo žmonai ELENAI, dukrai dr. EGLEI, sūnui dr. JULIUI, BROLIUI ir visiems ARTIMIESIEMS reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liū-dime.

ONA IR VLADAS VAITKAI

Worcester, Mass.

Broliui kęstutiečiui

A. + A.

### ANDRIUI KETURAKIUI mirus,

jo žmoną VERUTĘ, dukrą DANUTĘ, sūnų ANDRIŲ ir visus ARTIMUOSIUS nuoširdžiai užjaučiame.

KORP! KĖSTUTIS

## EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

## PETKUS

### MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

## LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

### STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

### PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

### POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

### VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 2-1003



# APLINK MUS

× **Antrasis liuanistikos seminaras** skautų vadovams bus birželio 19-26 dienomis "Gintaro" vasarvietėje, Union Pier, Mich. Seminarui vadovauti Lietuvių Skautų Sėserijos Vyriausiojo Skautininkė Danutė Eidukienė, jai padės Marytė Utz. Smulkesnės žinios apie seminarą bus skelbiamos artimoje ateityje.

× **Loretto ligoninė**, vedama Sv. Kazimiero seserų vienuolijos, jungiasi į Ligoninių Savaitės minėjimą, kuris paskelbtas visoje Amerikoje nuo gegužės 9 iki 15 d. Savaitės tema yra: "Jūs turite draugą ligoninėje".

× **"Grandinėlės" naujoje programoje**, kuri bus atlikta gegužės 8 d., šeštadienį, 8 val. vak. Marijos aukšt. mokyklos salėje, nuo "Sudauginio iki Kupolino" vaizduojamos trys lietuviško šokio epochos. Kiekvienoje jų stengiamasi atkurti jai charakteringus šokus, muziką, dainas ir rūbus. Grandinėlės koncertą ruošia PLUS Ryšių centras.

× **Jaunimo centro koncerte**, kuris bus gegužės 23 d. Jaunimo centre, Lietuvių Operos choras atliks 16 ištraukų iš praeityje statytų operų. Lietuvių Operos choras savo honorarą aukoja Jaunimo centro išlaikymui.

× **Lietuvių Informacijos centras**, esąs Brooklyne, N. Y., yra paruošęs pagrindinio spaudos parodą supažindinti visuomenę su okupuotoje Lietuvoje leidžiamais slaptais leidiniais. Parodoje išdėstytos apybraižos ir nuotraukos, kuriose už pagrindinio spaudą yra kalinami. Čia yra LKB Kronikos, Alma Mater, Perspektyvų, Aušros originalios ištraukos. Norint ta paroda pasinaudoti, reikia kreiptis į LIC Brooklyne (351 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207).

× **Kun. B. Pacevičius**, Toronto, Ont., Kanada, vertindamas dienraščio svarbą lietuvių išeivijoje, pratešdamas prenumeratą, atsiuntė 100 dol. čekį. Kun. B. Pacevičius skelbiame garbės prenumeratorium, o už gražią auką tariame nuoširdžią padėką.

× **Juozas Kaributas**, Los Angeles, Cal., kultūrininkas, platus masto keliautojas, šiomis dienomis vėl išvyksta ilgesniam laikui už Amerikos ribų. Ta proga atsiuntė 20 dol. dienraščio paramai. Dėkojame.

× **Komišką operą "Faustą"** stato Vaivos muzikinis vienetas, vadovaujamas muz. F. Strolis, gegužės 14 d. 7:30 val. Jaunimo centro kavinėje. Rengia Lietuvos skautų bendras. Bus šalti užkandžiai, vynas ir kava, gražios dovanos laimingiems. Visi kviečiami ir laukiami.

(pr.).

× **Paremkite PLUS Ryšių centro IX Liuanistikos seminarą** ir atvykite į "Grandinėlės" koncertą gegužės 8 d., 8 val. vak. Marijos aukšt. mok. auditorijoje. Bilietai gaunami Vaznelių "Gifts International" prekyboje, 2501 W. 71 St. Tel.: 471-1424.

(pr.).

× **Chicagos Anglijos Britanijos Lietuvių klubo Motinos Dienos** minėjimas ir pusmetinis narių susirinkimas įvyks gegužės 2 dieną 2 val., Jaunimo centre. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

× **Albinas Kurkulis**, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Bradshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916.

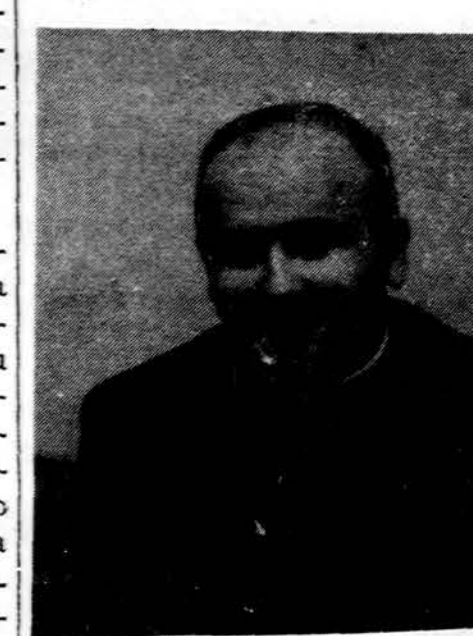
(sk.).

× **Sv. Kryžiaus ligoninė** Marquette Parke gegužės 5 d. 7 val. vak. paminės antrąją metų sukaktį sergančių daugialypės sklerozės (Multiple Sclerosis) ligoninės kavinėje. Visi suinteresuotieji kviečiami dalyvauti ir išgirsti apie šios ligos pasekmes bei gydymą, o taip pat pasinaudoti pietumis. Informuoti reikia tel. 434-6700, kviečiant Bob Karolich.

× **Kaip užlaikyti sveikatą** per judėjimą ir maistą — gydytojo pranešimas ir kultūrinė programa Sodybos pažmonyje šį sekmadienį nuo 2 val. p. p. Užkandis — bulviniai blynai. Visi laukiami.

× **Lemonto lietuviai** gegužės 16 d. rengia kun. J. Prunskio, kas mėnesį laikinio pamaldos DeAndreaso seminarijos koplyčioje šv. Mišias, kunigystės 50 metų minėjimą. Minėjimas bus pradėtas šv. Mišiomis, kurių metu pamokslą pasakys kun. V. Bagdanavičius, ir pabendravimu tuoj po Mišių. Mišios bus 12:45 val.

× **Rašyt. Andrius Mironas** su žmona iš Carlsbad, Calif., gegužės pabaigoje dalyvaus lietuvių rašytojų suvažiavime Clevelande, o po to kelioms dienoms atvažiuos į Chicago. Apsistos pas savo pusseserę dr. Oną Mironaitę.



× **Kun. Vito Memmo**, šv. Patriko parapijos klebono Joliet, Ill., kunigystės 25-rių metų minėjimas bus šį sekmadienį, gegužės 2 d., 11:30 val. šv. Patriko bažnyčioje šv. Mišiomis ir nuo 2 iki 4 val. p. p. priėmimu ir pabendravimu mokyklos salėje. Šv. Patriko bažnyčia yra 710 W. Marion St., Joliet. Kun. Vitas Memmas mokėsi Vokietijoje, Amerikoje ir aukštusius teologijos ir filosofijos mokslus licenciatu laipsniu baigė Romoje. Sukaktuviniukas yra gimęs 1930 m. kovo 30 d. Lietuvoje, kunigū įšventintas 1957 m. balandžio 28 d. Romoje. Daug metų dirba Joliet vyskupijoje, pasižymėdamas kaip geras administratorius ir sielovojo vadovas. Minėjime dalyvaus ir Jolieto vysk. J. Imesch.

× **Sibiro tremtinių skaidres** ruošia Amerikos Lietuvių Taryba. Jas bus galima skolintis nuo gegužės 15 d. kreipiantis į kun. J. Prunskį, Alto adresu: 2806 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629; tel. 778-6900 nuo 10 iki 12 val. ryto.

× **N. Olšauskas**, Detroit, Mich., Vladas Simutis, Redford, Mich., Balys Matulevičius, St. Petersburgo Beach, Fla., Vincas Urmanavičius, Detroit, Mich., pratešdami prenumeratą, atsiuntė po 7 dol. aukų. Labai ačiū.

× **Mažamečių vaikų tėveliai** kviečiami į Kriaučelių vardo Montessori Vaikų Namelių apžiūrėjimą sekmadienį, gegužės 2 d., nuo 12 iki 3 val. p. p. Nameliai yra: 2743 W. Lithuanian Plaza Court, tel. 476-4999.

× **TV, FM, AM radijas** tik 144 dol. veikia namų elektra ir baterijomis: paprastomis, prikraunamomis ir automobili. Gradinskas, 2512 W. 47 St. Tel. 376-1998.

(sk.).



Marquette Parko aldermanui F. Brady ir policijos viršininkui J. Corless apsilankius šv. Kryžiaus ligoninėje. Iš kairės: Gene Tenuta, 15-to wardo prižiūrėtojas, ses. Marie Louise, ambulatorijos vedėja, alder. Frank Brady, apylinkės policijos vadas John Corless ir dr. J. Menkes, greito sios pagalbos skyriaus vedėjas.

## CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

### REIKIA DUONOS IR ŠIRDIES

Lietuvos Dukterys balandžio 24 d. Jaunimo centre surengė Pavasario balių. Lietuvos dukterys — viena stipriausių organizacijų — JAV-se turi apie 1300 narių, veikia 7 skyriai. Vien Chicagoje yra apie 700 narių. Chicago skyriui jau 11 metų vadovauja Emilija Kilienė.

Baliaus vaišių vadovė buvo R. Kriaučiūnienė ir M. Barienė. Joms talkino J. Kulienė, N. Pašišienė, R. Skirienė, J. Kuprienė, L. Seibutienė, I. Vėbrienė. Maistą paruošė O. Norvilienė, L. Kybartienė, L. Seibutienė. Nemažai maisto sunėšė narės, o kitos banketą parėmė pinigine auka. Duoną ir pyragus aukėjo Ankų kepykla — Baltic Bakery.

Laimėjimams vadovavo lėšų telkimo pirmininkė A. Ankenė, jai talkino J. Ivauskienė, B. Prapuolenienė, D. Augienė, M. Simonienė. Narės sunėšė apie 780 dovanų laimėjimams. Programa pasirūpino pareigūmų vadovė J. Krutulienė. Svečius priiminėjo Br. Eringienė, o gaviniančius gėrimus aptarnavo V. ir A. Brazdžiūnai.

Banketą atidarė pareigūmų vadovė J. Krutulienė, pabrėždama, kad kiekvienas geras darbas — didelis darbas. Dėkojo dalyviams.

Lietuvos dukterų kapelionas kun. Juozas Pacevičius savo kalboje priminė alkančių gausumą, reikalingą dalintis ir pasirūpinti vargšų, kurie atsiranda prie mūsų durų — lietuvių, kurių vargas didėja kraujantis metų naštai.

× **Cicero LB valdyba**, vertindama lietuviško žodžio svarbą, per savo narę Eleonorą Radvilienę ir Raimundą J. Rimkų atsiuntė 50 dol. auką. Labai ačiū visai valdybai.

× **Kun. J. Giedrys**, Montevideo, Uruguay, S. A., G. Kaufmanas, Alexandria, Va., D. Zakaras, Phoenix, Ariz., A. Dumbr, Saginaw, Mich., užsiskė naujausių leidinių ir plokštelių.

× **Juozas Janulaitis**, Toronto, Ont., Kanada, pratešdamas prenumeratą, pridėjo ir didesnę auką. Ačiū.

× **Petras Kaladė**, So. Boston, Mass., mūsų nuoširdus rėmėjas, bendradarbis, atsiuntė 25 dol. auką. Labai ačiū.

× **Veronika Mencil**, Brad-dock, Pa., kartu su prenumeratoriais atsiuntė 20 dol. auką. V. Mencil skelbiame garbės prenumeratoriu, o už paramą savo dienraščiui tariame nuoširdų ačiū.

× **Juozas Bušauskas**, St. Catharines, Ont., Kanada, pratešdamas prenumeratą, atsiuntė ir auką. Labai ačiū.

Jei kam ir nereikia duonos, tai reikia širdies.

Kapelionui sukalbėjus maldą, vyko vaišės. Veikė ir dovanų laimėjimai, kuriems aukėjo: J. Monkutė-Marks — vaza, Universal Savings — indus, Micevičienė — palmę, dail. J. Paukštienė — paveikslą, Simaičiai — aukšines grandinėles, J. Jankowicz — paveikslą, Kinderienė — megstinį, Talman Delikatessen — Kupkevičiai — tortą, dar aukėjo — T. Serapinienė, Andrijauskas, Z. Gražienė ir kt.

Pirmininkė E. Kilienė valdybos vardu pasveikino svečius, dėkodama atsilankiusiems. Išryškino reikalingą paremti vargan patekusį lietuvi. Liet. Dukterys rūpinasi ir neturint mirtusiais. Padėkojo programos organizatorei J. Krutulienė. Priminė, kad bankete dalyvauja veikli Vokietijos lietuvi D. Lucienė.

Po vakarienių svečiai galėjo pasigėrėti menine programa. Sol. A. Simonaitytė — Gaiziūnienė su nuoširdžiu įsijautimu padainavo: Na tai kas, Praeisi kaip sapnas, Senta valsas, Ar tu meni, Ziedų pūga, Mielas, mielas. Solistę publika klausėsi gliai, gliai paveikta. Solistę fortepijono palydėjo M. Drunga. Tarp plokščių buvo bravo šauksmai.

Sofija Jalionienė, tautinių kostiumų pasipuošusi, aukštaičiais tarpe perteikė Lietuvos kaimo vaizdą — rožės gydymą bobučių priemonėmis. Meninė programa buvo pratesta L. Biknevičiaus orkestro, kuriam grojant buvo galima pasisukti.

Solistė savo honorarą paaukojo Liet. dukterims.

Juoz. Pr.

### KALBEJO ALD. FRANK BRADY

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugijos narių susirinkimas vyko balandžio 17 d. šv. M. Marijos Gimimo lietuvių par. salėje. Nežūrint blogo oro, į susirinkimą atvyko nemažas skaičius narių. Namų savininkams vis daugiau ima rūpėti šios gražios kolonijos likimas. Draugijos pirmininkas Zigmundas Mikuzis, padėdamas susirinkimą, pasidžiaugė gausiu dalyvių atsilankymu ir paprašė sekretorę Dianą Maskolūnaitę perskaityti praėjusio susirinkimo protokolą. Jauna sekretorė protokolus surašo išsamiai ir tiksliai.

Minutės susikaupimu pagerbti praėjusį mėnesį mirę draugijos nariai: Vincas Kuliešius, Liudas Tijiūnėlis ir dr. Balys Pallokas.

Ald. Frank Brady, 15-to wardo, išsamiai aptarė CHA organizacijos pastangas Marquette Parko apylinkėje įkurdinti vadinamas nepasiturinčias šeimas. Tam tikslui ji yra nupirkusi porą keliabučių namų. Sen. Frank

Scovickas ir ald. Frank Brady negaili pastangų, kad CHA planas mūsų kolonijoje nebūtų įgyvendintas. Jie turi vilties, kad išeitis bus surasta ir kolonijos griauamas darbas bus sustabdytas.

Valdybos vicepirmininkas Jonas Stonkus supažindino su nauju mūsų gaisro apdraudimo problemomis. Dažniausiai žmonės, apdraudami savo namus ir kilnojamą turtą, nėra pakankamai susipažinę su draudimo nuostatais, namus ir turtą apdraudžia nepakankamai sumai. Kada atsitinka nelaimė, tai paaiškėja neapdraudimas ir labai mažai apdraudus už gaisro sunaikintą turtą tegausa.

Vicepirmininkas Juozas Skeivys prašė susirinkusių paimti Darius — Girėno pašto ženklų išleidimo reikalu laiškų pavyzdžių ir juos, perrašius savaip ar savo ranka, siųsti atitinkamoms įstaigoms. Kitais metais minėsime 50 metų sukaktį, kai tragiškai, Atlantą įveikę, prie Soldino žuvo mūsų du tautos drausoliai Darius ir Girėnas. Jų atminimą dabar norima įamžinti JAV pašto ženkle, nes jie abu buvo ir Amerikos piliečiai. Tuo reikalu rūpinasi mūsų pagrindinės institucijos ir daug rūpestio parodo J. Zadeikis.

Adv. Ch. Kal silė iš kasos paskirti kiek pinigų ir už juos nupirkti Chicago policijos pareigūnams keletą neperšaukiamų liemenių. Bruno Klemka prašė savininkų gausiai dalyvauti Prekybos rūmų ruošiamame bankete Martiniقه restorane gegužės 22 d.

Susirinkimas praėjo sklandžiai, jam vadovavo pirmininkas Zigmundas Mikuzis. Po to valdyba dalyvius pavalsino.

Jurgis Janušaitis

### JAUKI ŽEMAITIŠKA VAKARONĖ

Balandžio 16 dieną, penktadienį, 7:30 val. vak., siaučiant audrai, visi susirinko apie šimtinę žemaitiškos veiklos entuziastų į kavinę — į žemaičio Apolinaro Bagdono žemaičių tarpe parąsitos kėdvos "Gyvenimas naujose" sutiktuvės, kurias surūšė mraziskų sambūris. Vakaronę atidarė Juozas Zadeikis, perskaitęs savo brolio Jono Zadeikio trumpą sveikinimo žodį.

Alicija Rūgytė sveikino Apolinarą Bagdoną žemaičių, švėkminių ir Lietuvių Istorijos draugijų vardu, linkėdama kurti žemaitišką savitą kultūrą ir kalbą, kurią reikia apvalyti nuo polonizmo, įsirovusių iš ten sulenkusių žemaičių bajorų dvarų.

Mokytoja Stasė Petersonienė paruošė platesnę knygų apžvalgą, išskeldama kai kuriuos ty aprašymų bruožus, perskaitydama puikiai žemaitiškai vieną apsakymą. Palinkėjo autoriui

## IŠ ARTI IR TOLI

### IZRAELIS

— A. a. kun. Broniaus Paukščio minėjimas buvo iškilmingas, rašo kun. A. Sabaliauskas. Balandžio 4 d. Tel Avive į Lietuvos žydų salę buvo suaukšti a. a. kun. B. Paukščio išgelbėti žydai. Buvo daug kitų Lietuvos žydų, atvykusių net iš Jeruzalės — apie 200. A. a. kun. B. Paukščio paveikslas ant stalo papuoštas gėlėmis. Minėjimas tęsėsi apie dvi valandas. Kalbos buvo daugiausiai lietuviškai, bet ir hebrajų bei idiš kalbomis. Visą tą minėjimą pravedė advokatas Avraham Tory. Iš klausės tiek nuoširdžių žodžių iš a. a. kun. B. Paukščio išgelbėtų pusės, savo žodyje pasakiau, kad Lietuvos žydai kun. Paukštį paskelbė šventuoju. Be to, tame susirinkime, aplinkui apsidairęs, nepastebėjau nė vienos barzdos ir pasakiau, jog tikriausias žydas esu aš, nes su žymia barzda. Už tai gavau jų paplojimą. Balandžio 5 d. 11 val. oficialus minėjimas buvo Jeruzalėje Yad Vashen — Izraelio geradarių parke. Amžinosios liepsnos parstatė mane su jarmulka ant pa-

kausio pakvietė rankenėlę patraukti, dar labiau įdegti tą liepsną, tuo tarpu vienas rabanas, savo maldos rūbais apsiūvilęs, kažką porą kartų stipriu balsu giedojo hebrajiškai. Man kilo mintis, kad tai buvo egzėkvijos už a. a. kun. Bronių. Po tos dalies buvo a. a. kun. Paukščio parke medžio sodinimas. Čia aš, kaip šeimos ir saleziečių vienuolijos (kun. B. Paukštys buvo saleziecis), nuleidau medelį į jam paruoštą duobę, užpyliau su lopetėle kiek žemių ir, kas būdinga, užpyliau vieno žydo laiške atsiųstos žemės iš Lietuvos, iš Sutkų kapų nuo a. a. kun. B. Paukščio kapo. Po to grįžome į parko pastatą, kurio vienoje salėje vėl buvo kalbos bei žymenio ir diplomo įteikimas. Tai visa, kaip atstovas, turėjau priimti ir tarti angliškai ir lietuviškai žodį. Malonu buvo atlikti šį garbingą uždavinį, kurio metu nuskaubė Lietuviškai tartas žodis Tel Avive ir Jeruzalėje. Jeruzalėje šiame minėjime taip pat dalyvavo gausus būrys Lietuvos žydų, kurių nemažas skaičius Izraelyje šiandien užima žymias vietas.

### KANADOJE

— Lietuviškos parapijos metų suvažiavimą Kanados lietuviai rengia gegužės 8 d. Hamiltono lietuvių parapijos salėje. Bus svarstoma tema "Lietuviškos parapijos dabar ir ateityje". Kalbės šeši pranešėjai, bus diskusijos.

— Toronto Lietuvių Pensininkų klubas planuoja statyti pensininkams namus. Turėjo visuotinę Pensininkų klubo susirinkimą balandžio 13 d. Toronto. Statybos projektui ir vydyimui išrinkta komisija, kuri rūpinsis namų statyba ir statybos organizavimu.

### JAUNIMO DAILES PREMIJA

JAV LB Kultūros taryba skelbia 1982-ųjų metų 500 dolerių dailes premiją jauniems dailininkams nuo 18 iki 30 metų, gyvenantiems JAV. Darbų skaičius (ne mažiau 5) atsiųsti Kultūros tarybai: Nijolė Palubinskienė, 2870 Meadowbrook Blvd., Cleveland Heights, Ohio 44118 iki 1982 m. gruodžio 1 d. Premiją skirs sudaryta vertinimo komisija.

Alicija Rūgytė

JAV LB Kultūros taryba

Pagerbkime mūsų  
**MOTINAS**  
įjungdami jas į  
šį specialų  
šv. Mišių devindienį!



### MOTINOS DIENOS NOVENA — GEGUŽĖS 1—9 d.d. MARIJONŲ VIENUOLYNŲ KOPLYČIOJE

Si novena, į Vilniaus Aušros Vartų Stebukl. Gailėtingumo ir Nepaliaujamos Pagalbos Šv. Dievo Motiną Mariją, bus celebruojama už mūsų motinas, pamotes, uošves, močiutes ir žmonas, gyvas ir mirusias.

Reikšdamas dėkingumą už motinos meilę ir pasiaukojimą jungiu į šv. Mišių noveną.

|                 |             |
|-----------------|-------------|
| Motinos vardas  | gyva/mirusi |
| Novena sukuru   |             |
| Vardas, pavardė |             |
| Adresas         |             |

MARIAN FATHERS, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629